

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της, σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών – Μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης – πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ρυθμίσεις σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ραγδαία ανάπτυξη της χρήσης του Διαδικτύου (Internet), η ψηφιοποίηση, η σύγκλιση και η εκτεταμένη διασύνδεση των συστημάτων πληροφοριών, παρέχουν σημαντική διευκόλυνση στη διάπραξη ποινικών αδικημάτων διασυνοριακού χαρακτήρα.

Η «κυβερνοεγκληματικότητα» («cybercriminality»), δηλαδή η διάπραξη ποινικών αδικημάτων μέσω του Διαδικτύου, συνιστά μια εξαιρετικά σοβαρή απειλή, η οποία στρέφεται όχι μόνο κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο, αλλά και κατά της εύρυθμης λειτουργίας των Κρατών (κυβερνοπόλεμος). Σημαντικές δυσχέρειες στην αποτελεσματική καταστολή των διασυνοριακού χαρακτήρα των εγκλημάτων που τελούνται στο διαδίκτυο προκαλεί η αρχή της εδαφικότητας η οποία διέπει την εφαρμογή των κανόνων του ποινικού δικαίου. Είναι ευνόητο ότι για την αντιμετώπιση του εγκλήματος στο διαδίκτυο απαιτείται η ανάληψη διεθνούς δράσης, αλλά και η στενή, συνεχής και αποτελεσματική δικαστική συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κρατών. Η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της κυβερνοεγκληματικότητας προϋποθέτει την ύπαρξη κατάλληλου, δεσμευτικού και αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου.

Το 1997, το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΕ), ανέλαβε την πρωτοβουλία για τη συγκρότηση μιας ειδικής επιτροπής εμπειρογνομόνων, με σκοπό την υιοθέτηση της κατάλληλης νομοθεσίας και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στον Κυβερνοχώρο («cyber-space»). Καρπός της προσπάθειας αυτής ήταν η κατάρτιση της υπ' αριθ.185 Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης «για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο», η οποία υπεγράφη στη Βουδαπέστη στις 23.11.2001.

Την 12η Αυγούστου 2013 εξεδόθη η υπ' αριθ. 2013/40/ΕΕ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Στόχος της Οδηγίας αυτής είναι η εναρμόνιση της ποινικής νομοθεσίας των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα επιθέσεων κατά συστημάτων πληροφοριών, με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων για τον ορισμό των ποινικών αδικη-

μάτων και των σχετικά προβλεπόμενων κυρώσεων, τη βελτίωση της συνεργασίας των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών ή άλλων υπηρεσιών επιφορτισμένων με την επιβολή του νόμου, καθώς και των αρμόδιων ειδικευμένων οργανισμών και φορέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κοινωνία εξαρτάται σε υψηλό και συνεχώς αυξανόμενο βαθμό από τα πληροφοριακά συστήματα. Η ομαλή λειτουργία και η ασφάλειά τους είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και μιας ανταγωνιστικής και καινοτόμου οικονομίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι επιθέσεις κατά των συστημάτων πληροφοριών, συνδεδεμένες ή μη με τη δράση του οργανωμένου εγκλήματος ή τρομοκρατικών οργανώσεων, συνιστούν συνεχώς αυξανόμενη απειλή, τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και παγκοσμίως. Οι ανησυχίες εντείνονται για το ενδεχόμενο τρομοκρατικών επιθέσεων ή επιθέσεων με πολιτικά κίνητρα κατά των συστημάτων πληροφοριών, που αποτελούν μέρος των υποδομών ζωτικής σημασίας των κρατών-μελών της Ένωσης.

Τα παραπάνω συνιστούν απειλή για την ασφάλεια της κοινωνίας της πληροφορίας, αλλά και για την εγκαθίδρυση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενός ενιαίου χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Συνεπώς, απαιτείται απάντηση στο επίπεδο της Ένωσης και βελτιωμένη συνεργασία και συντονισμός σε διεθνές επίπεδο. Ένας τρόπος για την επίτευξη των παραπάνω είναι η υιοθέτηση μεταξύ των Κρατών Μελών κοινής νομοθετικής προεγγύησης κατά τη θέσπιση των στοιχείων της αντικειμενικής υπόστασης των ποινικών αδικημάτων που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση της Βουδαπέστης και στην υπ' αριθ. 2013/40/ΕΕ οδηγία, όπως αναλυτικά αναφέρονται στη συνέχεια.

Με το παρόν νομοθέτημα πέραν των ανωτέρω, κυρώνεται επίσης το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών, το οποίο υπεγράφη την 28.1.2003 στο Στρασβούργο.

B. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ

Η Σύμβαση για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο είναι ένα πρωτοποριακό κείμενο, με το οποίο επιδιώκεται η θέσπιση κανόνων δικαίου, με σκοπό την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στο Διαδίκτυο (Internet).

Η Σύμβαση αποβλέπει:

1. Στην εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών σε ό,τι αφορά στην ποινικοποίηση συγκεκριμένων συμπεριφορών, όπως είναι η παράνομη πρόσβαση σε σύστημα υπολογιστή, η διάδοση υλικού παιδικής πορνογραφίας κλπ και στην υποχρέωση επιβολής των κατάλληλων ποινικών κυρώσεων για τον κολασμό τους.

2. Στη συμπλήρωση των δικονομικών διατάξεων, που ισχύουν στα Συμβαλλόμενα Μέρη (ΣΜ), προκειμένου να βελτιωθεί η δυνατότητα των Δικαστικών και Αστυνομικών Αρχών να διεξάγουν τις έρευνές τους «σε πραγματικό χρόνο» (“in real time”, “en temps reel”), ώστε να συλλέγουν τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία, στα γεωγραφικά όρια της εκάστοτε εθνικής επικράτειας, πριν τα στοιχεία αυτά χαθούν και

3. Στην προσαρμογή των κανόνων που περιέχονται στις Συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά

με την έκδοση και τη δικαστική συνδρομή.

Πέραν των παραδοσιακών τρόπων επικοινωνίας, η Σύμβαση προβλέπει τη δημιουργία ενός δικτύου σημείων επαφής τα οποία θα λειτουργούν, σε εικοσιτετράωρη βάση, όλες τις ημέρες της εβδομάδας.

Η Σύμβαση δεν έχει ως μόνο αντικείμενο την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στον Κυβερνοχώρο υπό στενή έννοια (γνήσια εγκλήματα του διαδικτύου), αφού εφαρμόζεται και σε ποινικά αδικήματα η καταστολή των οποίων προϋποθέτει τη συλλογή αποδείξεων ηλεκτρονικής φύσης (εγκλήματα δια του διαδικτύου).

Η Σύμβαση, στο πρώτο άρθρο του πρώτου Κεφαλαίου της, περιλαμβάνει, συγκεκριμένους ορισμούς για τον προσδιορισμό ορισμένων εννοιών, τεχνικής φύσης, από τις οποίες όμως συναρτάται η εφαρμογή της και ειδικότερα των εννοιών: «σύστημα υπολογιστή», «δεδομένα υπολογιστών», «δεδομένα κίνησης» και «πάροχος υπηρεσιών».

Εν συνεχεία, στο πρώτο τμήμα του δεύτερου Κεφαλαίου της, οριοθετείται η έννοια της «κυβερνοεγκληματικότητας» και προσδιορίζονται τα συγκεκριμένα αδικήματα, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η ιδιαιτερότητα κάθε εσωτερικής έννομης τάξης, με την υιοθέτηση, δηλαδή, «εύκαμπτων» εννοιών και την παροχή στα Συμβαλλόμενα Μέρη (ΣΜ) δυνατότητας διατύπωσης επιφυλάξεων στην εφαρμογή ορισμένων διατάξεων.

Περαιτέρω, με τα άρθρα 2 έως και 6 τιμωρούνται τα αδικήματα που στρέφονται κατά των δικτύων πληροφοριών και επιβάλλεται στα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση να χαρακτηρίσουν ως αξιόποινες, πράξεις που αποσκοπούν στην από πρόθεση πρόκληση βλάβης στα δίκτυα, την ακεραιότητα, τη διαθεσιμότητα των δεδομένων ή των συστημάτων πληροφορικής και ειδικότερα την παράνομη πρόσβαση (άρθρο 2), την υποκλοπή (άρθρο 3), την παρεμβολή σε δεδομένα (άρθρο 4) και τις παρεμβολές σε συστήματα (άρθρο 5). Σε ό,τι αφορά το άρθρο 6, αυτό αποβλέπει στην απαγόρευση α) τόσο της κατασκευής, της κατοχής όσο και της διανομής ή της διάθεσης προγραμμάτων υπολογιστών, όπως οι αποκαλούμενοι στην «γλώσσα» της πληροφορικής: ιοί («viruses», «virus»), «σκουλήκια» («worms», «vers»), «Δούρειοι Ίπποι» («Trojan Horses», «Chevaux de Troie») και άλλα παρεμφερούς φύσης μέσα, που καθιστούν δυνατή τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων, β) όσο και της διακίνησης συνθηματικών λέξεων («passwords», «mots de passe») ή κωδικών πρόσβασης. Σημειωτέον ότι, με το άρθρο αυτό, δεν επιβάλλεται στα Συμβαλλόμενα Μέρη οποιαδήποτε απαγόρευση νόμιμων ενεργειών, όπως είναι η δημιουργία μέσων για την καταπολέμηση των ιών ή προγραμμάτων ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής.

Με τα άρθρα 7 και 8 προβλέπεται η υποχρέωση των Συμβαλλόμενων Μερών να καταστήσουν αξιόποινες την πλαστογραφία και την απάτη μέσω υπολογιστή, αντιστοίχως.

Με το άρθρο 9 επιβάλλεται στα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση να καταστήσουν αξιόποινες συμπεριφορές που σχετίζονται με την παιδική πορνογραφία. Το πεδίο εφαρμογής της τελευταίας αυτής διάταξης είναι ιδιαίτερος ευρύ, δεδομένου ότι με αυτή καλύπτεται η απαγόρευση της παραγωγής, διάδοσης [ιδίως μέσω Συνδέσμων Υπερ-κειμένων («liens hypertextes»)], η τηλεφόρτωση ή η απλή κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας περιλαμβανόμενης και της οπτικής αναπαραγωγής προσώπων ηλικίας κάτω των 18 ετών (ή κάτω των 16 ετών

για τα Συμβαλλόμενα Μέρη που έχουν θεσπίσει το όριο αυτό), ενηλίκων που εμφανίζονται ως ανήλικοι καθώς και κάθε εικονικής, αναπαραστάσης ανήλικων που επιδίδονται σε σεξουαλικές πράξεις. Η δυνατότητα διατύπωσης, από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, επιφυλάξεων, παρέχεται μόνον σε ό,τι αφορά στην απλή κατοχή ή στην τηλεφόρτωση («telechargement») εικονικού υλικού παιδικής πορνογραφίας («materiel pornographique virtuel»). Σημειωτέον ότι το θέμα της παιδικής πορνογραφίας έχει ρυθμιστεί προσφάτως (Ιούνιος 2014) με το άρθρο 8 του ν. 4267/2014, το οποίο τροποποίησε το άρθρο 348Α του Ποινικού Κώδικα, οι δε ουσιαστικές του διατάξεις εφαρμόζονται *mutatis mutandis* και σε εγκλήματα του Κυβερνοχώρου.

Με τη διάταξη του άρθρου 10 αντιμετωπίζονται εγκλήματα σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, εφ' όσον αυτά διαπράττονται για εμπορικούς σκοπούς, αποβλέπουν δηλαδή στην επίτευξη κέρδους.

Οι διατάξεις των άρθρων 11 έως και 13 της Σύμβασης ρυθμίζουν ζητήματα ευθύνης και ποινικών κυρώσεων, με τη θέσπιση ορισμένων γενικής φύσης αρχών που επαναλαμβάνουν, κατά βάση, τις κλασσικές ρήτρες που περιέχουν οι Ευρωπαϊκές Συμβάσεις, που αφορούν σε θέματα ποινικού δικαίου. Πέραν της ποινικής ευθύνης των φυσικών προσώπων, προβλέπεται ακόμη η επιβολή κυρώσεων και σε βάρος νομικών προσώπων, οι οποίες μπορεί να είναι ποινικής, διοικητικής ή αστικής φύσης.

Η Σύμβαση δεν περιέχει ειδικές ρυθμίσεις για την ποινική ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών Διαδικτύου, σχετικά με το περιεχόμενο των μηνυμάτων που στέλνονται από τους χρήστες του Διαδικτύου ή τους συνδρομητές τους. Οι πάροχοι υπηρεσιών Διαδικτύου διέπονται σε ό,τι αφορά τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται από τους υπαλλήλους τους για λογαριασμό τους, από τις κείμενες διατάξεις. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στα Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι ταυτόχρονα Κράτη-Μέλη (ΚΜ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διέπονται από τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/31/ΕΚ σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο και από τις θεμελιώδεις αρχές της ποινικής ευθύνης που θεσπίζονται από την ποινική νομοθεσία εκάστου Κράτους.

Με το δεύτερο τμήμα του δεύτερου Κεφαλαίου της Σύμβασης, επιδιώκεται, η ενίσχυση των δικονομικών δυνατοτήτων των Συμβαλλόμενων Μερών, με τη θέσπιση διαδικασιών που είναι περισσότερο προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις έρευνες που διενεργούνται στις περιπτώσεις των εγκλημάτων, τα οποία τελούνται μέσω συστημάτων υπολογιστών.

Με βάση τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, επιδιώκεται, με τις διατάξεις των άρθρων 14 έως και 21 της Σύμβασης, η βελτίωση των δυνατοτήτων των Συμβαλλόμενων Μερών να διεξαγάγουν στα δίκτυα έρευνες σε πραγματικό χρόνο («in real time», «en temps reel») ανεξαρτήτως του είδους των διαπραττόμενων εγκλημάτων και να συλλέγουν τις αναγκαίες για τη στοιχειοθέτησή τους ηλεκτρονικές αποδείξεις, πριν αυτές χαθούν οριστικά. Η διαρκής και μυστική παρακολούθηση των δικτύων δεν είναι επιτρεπτή. Στην περίπτωση που η δυνατότητα παρακολούθησης παρέχεται από τη Σύμβαση, αυτή υπόκειται σε όλες τις εγγυήσεις και τις προστατευτικές ρήτρες που προβλέπονται από την εσωτερική νομοθεσία, ρήτρες και εγγυήσεις που πρέπει να είναι ανάλογες με τη φύση και τις ειδικές περιστάσεις διάπραξης του συγκεκριμένου αδικήματος

(άρθρο 15).

Τα άρθρα 16 έως και 18 της Σύμβασης αφορούν στη διατήρηση, κοινοποίηση, διάδοση και γνωστοποίηση των δεδομένων. Αποβλέπουν, επίσης, στην προσαρμογή των μέσων έρευνας στον προσωρινό χαρακτήρα που εμφανίζουν τα δεδομένα στα δίκτυα, παρέχοντας την αναγκαία νομοθετική πρόβλεψη για τη διενέργεια των επειγουσών ενεργειών εκ μέρους των δικωτικών αρχών, με σκοπό την παρεμπόδιση της εξαφάνισης ή της απάλειψης δεδομένων, τα οποία είναι απαραίτητα για τη διεξαγωγή της έρευνας. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη οφείλουν να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν την κατεπίγουσα διατήρηση από τους παρόχους όλων των τύπων δεδομένων που έχουν αποθηκευθεί από αυτούς (άρθρο 16) αλλά και επαρκούς ποσότητας δεδομένων κίνησης που να καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό των παρόχων υπηρεσιών, αλλά και της διαδρομής μέσω της οποίας έλαβε χώρα ορισμένη επικοινωνία (άρθρο 17) και την παράδοση στις αρμόδιες Αρχές του συνόλου των δεδομένων που έχουν παγώσει.

Μετά την έκδοση των αποφάσεων C 293/12 και C 594/12 του ΔΕΕ που αναφέρονται στη διατήρηση των δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών και τη σχέση αυτών με τα άρθρα 7, 8 και 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ζήτημα της διατήρησης δεδομένων τίθεται σε νέες βάσεις.

Η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης προβλέπει ακόμη την υποχρέωση των Συμβαλλόμενων Μερών να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να μπορούν να διατάξουν πρόσωπα ευρισκόμενα στην επικράτειά τους να παραδώσουν δεδομένα υπολογιστή που βρίσκονται υπό τον έλεγχό τους και που είναι αποθηκευμένα σ' ένα σύστημα υπολογιστή ή σε ένα μέσο αποθήκευσης δεδομένων υπολογιστή, αλλά και τους παρόχους υπηρεσιών, που παρέχουν υπηρεσίες στην Επικράτειά τους να παραδώσουν συνδρομητικές πληροφορίες.

Το άρθρο 19 προβλέπει την έρευνα και την πρόσβαση σε υπολογιστή (παρ. 1) ή σε δίκτυα υπολογιστών εφόσον αυτά παραμένουν εντός της επικράτειας (παρ. 2) (έρευνα από απόσταση ή τηλε-έρευνα) και δέσμευση δεδομένων (παρ. 3).

Το άρθρο 20 ρυθμίζει τη συλλογή και αποθήκευση σε πραγματικό χρόνο, δηλαδή κατά τη μετάδοση, των δεδομένων κίνησης που μπορεί να γίνονται απευθείας από τις δικωτικές αρχές ή από τους παρόχους υπηρεσιών του διαδικτύου, σύμφωνα με τις τεχνικές τους δυνατότητες.

Το άρθρο 21 ρυθμίζει τη συλλογή και καταγραφή δεδομένων περιεχομένου σε πραγματικό χρόνο, προκειμένου για σοβαρά εγκλήματα που προσδιορίζονται από την εσωτερική νομοθεσία.

Το τρίτο τμήμα του δεύτερου Κεφαλαίου της Σύμβασης αφορά στη δικαιοδοσία. Αρχικά κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος έχει δικαιοδοσία αν η παράβαση έλαβε χώρα εντός της επικράτειάς του, αλλά και όταν το έγκλημα διαπράχθηκε από υπήκοό του, εφόσον αυτή είναι ποινικά κολάσιμη στον τόπο που διαπράχθηκε ή αν διαπράχθηκε εκτός της εδαφικής δικαιοδοσίας ενός Κράτους. Περαιτέρω, με το τρίτο κεφάλαιο της Σύμβασης επιχειρείται η προσαρμογή των κλασικών κανόνων των Συμβάσεων του 1957 και 1959 που αφορούν την έκδοση και τη δικαστική συνδρομή και παρέχεται η αναγκαία νομοθετική

πρόβλεψη για τη διευκόλυνση της συνεργασίας με όλα τα Κράτη και ιδίως αυτά που βρίσκονται εκτός της Ευρωπαϊκής Ηπείρου, που δεν έχουν κυρώσει τις προαναφερθείσες Συμβάσεις (άρθρο 23).

Το άρθρο 24 περιλαμβάνει ορισμένους κανόνες σχετικά με την έκδοση για τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση αδικήματα, για την εφαρμογή των οποίων πρέπει να προβλέπεται η επιβολή ποινής φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους.

Το άρθρο 25 καθορίζει τις γενικές αρχές που διέπουν την αμοιβαία συνδρομή, καθορίζονται οι διαδικασίες παροχής συνδρομής σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει σχετική Σύμβαση ή Συμφωνία. Οι προϋποθέσεις παροχής συνδρομής (το διττό αξιόποινο δεν αποτελεί, κατ' αρχήν, προαπαιτούμενο για την ενεργοποίηση ορισμένων μέτρων) και οι σχετικές διαδικασίες έχουν απλοποιηθεί, οι λόγοι άρνησης παροχής συνδρομής έχουν περιορισθεί και η εκτέλεση των σχετικών μέτρων έχει επιταχυνθεί (άρθρο 27).

Θεσπίζονται ακόμη κανόνες με τους οποίους επιδιώκεται η απλοποίηση της αυθόρμητης παροχής πληροφοριών (άρθρο 26).

Σε ό,τι αφορά στην ανταλλαγή πληροφοριών και ιδίως δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των διαφόρων Κρατών που κάνουν χρήση της δικαστικής συνδρομής και ιδίως των τρίτων χωρών που δε διαθέτουν εσωτερική νομοθεσία που να παρέχει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων, το άρθρο 28 περιλαμβάνει ορισμένους στοιχειώδεις κανόνες σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών με τα Κράτη αυτά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το προστατευτικό καθεστώς των προσωπικών δεδομένων που προβλέπεται τόσο από την εν ευρεία έννοια ευρωπαϊκή έννομη τάξη (δηλαδή ιδίως την υπ' αριθμ. 108 Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων) όσο και από το Κοινοτικό Δίκαιο, δεν εφαρμόζεται από όλα τα υπογράφοντα την παρούσα Σύμβαση Κράτη, τα οποία δεν είναι όλα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Με τις διατάξεις των άρθρων 29 έως και 34 ρυθμίζονται από δικονομική άποψη τα ζητήματα της ταχείας διατήρησης των δεδομένων (άρθρο 29), της αποκάλυψης των δεδομένων (άρθρο 30), των ερευνών και κατασχέσεων αποθηκευμένων δεδομένων (άρθρα 31 και 32) και τα της υποκλοπής δεδομένων κίνησης και περιεχομένου (άρθρα 33 και 34). Προβλέπεται, ειδικότερα, η δυνατότητα διασυννοριακής πρόσβασης σε δεδομένα χωρίς την τήρηση της διαδικασίας παροχής δικαστικής συνδρομής σε δύο μόνον περιπτώσεις (άρθρο 32): σε δεδομένα στα οποία έχει πρόσβαση το κοινό («data publicly available», «donnees accessibles au public», «ανοικτά δεδομένα») και σε δεδομένα στα οποία το Συμβαλλόμενο Μέρος απέκτησε πρόσβαση ή έλαβε μέσω ενός συστήματος υπολογιστή που βρίσκεται στην Επικράτειά του και για τα οποία έχει λάβει τη νόμιμη και εκούσια συγκατάθεση του προσώπου που έχει το νόμιμο δικαίωμα να τα διαθέσει σε αυτό μέσω του συστήματος υπολογιστή.

Το άρθρο 35 προβλέπει τη δημιουργία ενός δικτύου σημείων διαρκούς επαφής για τη διευκόλυνση της ταχείας επεξεργασίας των αιτημάτων συνδρομής που προέρχονται από την αλλοδαπή.

Το τέταρτο Κεφάλαιο της Σύμβασης περιλαμβάνει τις τελικές διατάξεις, ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με την υπογραφή, την έναρξη ισχύος της (άρθρο 36), την προ-

σχώρηση (άρθρο 37), την καταγγελία (άρθρο 47), το εδαφικό πεδίο εφαρμογής (άρθρο 38), τις δηλώσεις και τις επιφυλάξεις (άρθρα 40,42 και 43), τις τροποποιήσεις (άρθρο 44) και τα θέματα επίλυσης τυχόν αναφερόμενων από την ερμηνεία και την εφαρμογή της διαφορών (άρθρο 45).

Το άρθρο 41 αποτελεί μια καινοτομία στο διεθνές ποινικό δίκαιο δεδομένου ότι επιτρέπει τη διαφοροποίηση της εφαρμογής της Σύμβασης από τα Ομοσπονδιακά Κράτη, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που διέπουν τις σχέσεις αυτών με τις επί μέρους κρατικές οντότητες από τις οποίες αυτά συγκροτούνται.

Τέλος, το άρθρο 46 προβλέπει τη διενέργεια απολογισμού σχετικά με τα αποτελέσματα από την εφαρμογή της και τη δυνατότητα διατύπωσης προτάσεων για την τροποποίησή της μετά την πάροδο τριετίας από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης.

Γ. Η ΟΔΗΓΙΑ 2013/40/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ – ΠΛΑΙΣΙΟΥ 2005/222/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.

Το άρθρο 1 της Οδηγίας ρυθμίζει το αντικείμενό της, που προσδιορίζεται ειδικότερα ως θέσπιση των απαραίτητων κανόνων σχετικά με τα ποινικά αδικήματα και τις αντίστοιχες κυρώσεις στον τομέα των επιθέσεων κατά των συστημάτων πληροφοριών. Ως σκοποί της Οδηγίας αναφέρονται η διευκόλυνση της πρόληψης των αδικημάτων αυτών και η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ δικαστικών και άλλων αρμόδιων αρχών.

Στο άρθρο 2 περιέχονται οι βασικοί ορισμοί για τους όρους: α) «σύστημα πληροφοριών», β) «ηλεκτρονικά δεδομένα», γ) «νομικό πρόσωπο» και δ) «χωρίς δικαίωμα».

Το άρθρο 3 (το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 2 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης) αναφέρεται στο έγκλημα της παράνομης πρόσβασης σε συστήματα πληροφοριών.

Το άρθρο 4 (το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 5 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης) ρυθμίζει τις παράνομες παρεμβολές σε συστήματα.

Το άρθρο 5 (το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 4 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης) ποινικοποιεί τις παράνομες παρεμβολές σε δεδομένα.

Το άρθρο 6 (το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 3 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης) προσδιορίζει την αξιόποινη πράξη της παράνομης υποκλοπής.

Το άρθρο 7 (αντίστοιχο του άρθρου 6 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης) αναφέρεται στα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη των παραπάνω αναφερόμενων εγκλημάτων.

Το άρθρο 8 προβλέπει την ποινικοποίηση της συμμετοχικής δράσης και της απόπειρας.

Το άρθρο 9 αναφέρεται στο είδος των κυρώσεων που πρέπει να επιβάλλονται στις επιμέρους αξιόποινες πράξεις.

Το άρθρο 10 ρυθμίζει την ευθύνη των νομικών προσώπων, ενώ το άρθρο 11 προβλέπει τις κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται εναντίον τους.

Το άρθρο 12 αναφέρεται στις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα συμβαλλόμενο μέλος αποκτά δικαιοδοσία για έρευνα και εκδίκαση των εγκλημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 της Οδηγίας.

Το άρθρο 13 αναφέρεται στην ανταλλαγή πληροφο-

ριών σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 και στην ύπαρξη σημείων επαφής που είναι διαθέσιμα σε 24ωρη βάση. Επίσης, ρυθμίζει την διαδικασία σε περιπτώσεις επείγουσών αιτήσεων συνδρομής.

Το άρθρο 14 ρυθμίζει την καταγραφή, την παραγωγή και την παροχή στατιστικών στοιχείων για τα αδικήματα των άρθρων 3 έως 7.

Το άρθρο 15 αναφέρεται στην αντικατάσταση της προγενέστερης απόφασης-πλαίσιου 2005/222/ΔΕΥ.

Το άρθρο 16 προβλέπει την υποχρέωση συμμόρφωσης των κρατών μελών με την Οδηγία μέχρι την 4η Σεπτεμβρίου 2015.

Τέλος, το άρθρο 17 αναφέρεται στην υποχρέωση της Επιτροπής να υποβάλει, μέχρι την 4η Σεπτεμβρίου 2017, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με την οποία αξιολογείται κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς αυτήν, συνοδευόμενη, εφόσον απαιτείται, από νομοθετικές προτάσεις.

Δ. ΤΟ ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΞΕΝΟΦΟΒΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Το υπ' αριθμ.189 Πρόσθετο Πρωτόκολλο, σχετικά με την ποινικοποίηση ξενοφοβικής και ρατσιστικής φύσης πράξεων, που υπεγράφη στις 28.1.2003 στο Στρασβούργο, αποτελεί, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, απαραίτητο συμπλήρωμα της Σύμβασης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο.

Η παρατηρούμενη παγκοσμίως, συνεχής, τεχνολογική, οικονομική και εμπορική ανάπτυξη, ενώ, αναμφισβήτητα, συμβάλλει στην προσέγγιση των λαών, δεν οδηγεί όμως και στην απόλειψη των φυλετικών διακρίσεων, ενώ η παγκοσμιοποίηση μπορεί να ευνοήσει τον αποκλεισμό αλλά και να ευνοήσει την αύξηση των ανισοτήτων, με βάση τη φυλετική ή εθνική καταγωγή.

Από την υιοθέτηση, το 1948, της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η διεθνής κοινότητα έχει πραγματοποιήσει σημαντικές προόδους στην καταπολέμηση του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων και της ξενοφοβίας με τη θέσπιση κανόνων για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου τόσο στο εσωτερικό όσο και στο διεθνές επίπεδο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιου είδους διεθνούς συνεργασίας αποτελεί η Διεθνής Σύμβαση της Ν. Υόρκης του 1965 για την απόλειψη κάθε είδους φυλετικής διάκρισης, που καταρτίστηκε στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ).

Η εμφάνιση του Διαδικτύου, το οποίο αποτελεί, στις ημέρες μας, το πλέον σύγχρονο και ισχυρό μέσο παγκόσμιας επικοινωνίας, προσφέρει, σε ορισμένα άτομα ή ομάδες ατόμων, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα να προβάλλουν και να προωθούν, μέσω αυτού, θεωρίες ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης και να διακινούν, χωρίς κανένα απολύτως έλεγχο, ταχύτατα και σε ευρύτατη κλίμακα το σχετικό με αυτές υλικό, ενθαρρύνοντας, με τον τρόπο αυτό, σκόπιμα, την τέλεση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης.

Το επικίνδυνο αυτό φαινόμενο καθιστά απολύτως αναγκαία τη θέσπιση ειδικών κανόνων δικαίου για την αντιμετώπιση του. Τέτοιου είδους κανόνες δικαίου περιλαμβάνει το Πρόσθετο Πρωτόκολλο για την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης.

Ειδικότερα, με το Πρόσθετο Πρωτόκολλο διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο, προκειμένου να αντιμετωπισθούν και ξενοφοβικής και ρατσιστικής φύσης πράξεις, εναρμονίζεται το ισχύον στα Συμβαλλόμενα Μέρη ουσιαστικό ποινικό δίκαιο, σχετικά με τη διακίνηση, μέσω του Διαδικτύου, υλικού ξενοφοβικής και ρατσιστικής φύσης και παρέχεται σε αυτά η δυνατότητα χρήσης των προβλεπόμενων από τη Σύμβαση για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο δικονομικών μέσων.

Σκοπός του Προσθέτου Πρωτοκόλλου είναι σύμφωνα με το άρθρο 1 του πρώτου Κεφαλαίου του, η συμπλήρωση των διατάξεων της Σύμβασης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο με την ποινικοποίηση των ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης πράξεων, που τελούνται μέσω συστημάτων υπολογιστών, επιβάλλεται δε στα Συμβαλλόμενα Μέρη, όχι μόνο να λάβουν τα αναγκαία προς τούτο νομοθετικά μέτρα, αλλά συγχρόνως και να μεριμνούν για την ορθή εφαρμογή τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου ο ορισμός «ρατσιστικό και ξενοφοβικό υλικό» περιλαμβάνει κάθε είδους έγγραφο υλικό (π.χ. κείμενα, βιβλία, περιοδικά, δηλώσεις, μηνύματα κ.λπ.), εικόνες (π.χ. αναπαραστάσεις, φωτογραφίες, σχέδια κ.λπ.) και οποιουδήποτε είδους ανάπτυξη ιδεών ή θεωριών, ρατσιστικής ή ξενοφοβικής φύσης, με μορφή που να επιτρέπει την αποθήκευση, την επεξεργασία ή τη μετάδοσή τους, μέσω συστήματος υπολογιστή.

Η διάταξη του άρθρου 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κατοχυρώνει την ελευθερία έκφρασης που περιλαμβάνει τόσο την ελευθερία γνώμης όσο και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή όχι μόνον στις πληροφορίες ή τις ιδέες, που δεν προξενούν βλάβη σε άλλα άτομα ή που είναι ουδέτερες, αλλά ακόμη και σε εκείνες, που είναι προσβλητικές ή υβριστικές ή προκαλούν ανησυχία στο Κράτος ή σε ένα τμήμα του πληθυσμού του. Το Δικαστήριο του Στρασβούργου έχει όμως παραλληλώς δεχθεί, εν όψει των οριζόμενων στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ότι η άσκηση των κατοχυρωμένων από τη διάταξη του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ ελευθεριών μπορεί να υπαχθεί σε ορισμένες διατυπώσεις, όρους ή περιορισμούς, εφόσον αυτοί προβλέπονται από το νόμο και αποτελούν αναγκαία μέτρα σε μια δημοκρατική κοινωνία για την προάσπιση της εθνικής ασφαλείας, της εδαφικής ακεραιότητας ή της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, την προστασία της ηθικής, της υπόληψης ή των δικαιωμάτων τρίτων κ.λπ. και ότι, εφόσον αποδεικνύεται η συνδρομή των πιο πάνω προϋποθέσεων, οι κρατικές ενέργειες με τις οποίες εισάγονται οι σχετικοί περιορισμοί είναι δυνατόν να θεωρηθούν δικαιολογημένες.

Στο δεύτερο Κεφάλαιο του Προσθέτου Πρωτοκόλλου αναφέρονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν στο εσωτερικό δίκαιο των Συμβαλλόμενων Μερών και οι πράξεις που τιμωρούνται, δηλαδή η διάδοση υλικού ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, μέσω συστήματος υπολογιστή (άρθρο 3), η απειλή και η προσβολή με ρατσιστικό και ξενοφοβικό περιεχόμενο (άρθρα 4 και 5, αντίστοιχα), η άρνηση, η υποβάθμιση της σημασίας, η έγκριση ή δικαιολόγηση της γενοκτονίας ή των εγκλημάτων κατά της Ανθρωπότητας (άρθρο 6), ενώ με το άρθρο 7 του Πρωτοκόλλου αντιμετωπίζεται η συνέργεια και η ηθική αυτουρ-

για στην τέλεση τέτοιου είδους πράξεων. Οι αξιόποινες αυτές πράξεις ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης πρέπει να τελούνται «χωρίς δικαίωμα» και από πρόθεση.

Συνεπώς οι προβλεπόμενοι από τις διατάξεις του Προσθέτου Πρωτοκόλλου, περιορισμοί στην ελευθερία έκφρασης των ατόμων, σε ό,τι αφορά τη διάδοση ιδεών και πληροφοριών ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης που βλάπτουν τα δικαιώματα άλλων ατόμων είναι, εν όψει των προεκτεθέντων, συμβατοί τόσο με την ΕΣΔΑ όσο και το Σύνταγμα και εφόσον διαπιστωθεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν τηρηθεί οι τασσόμενες από τη νομολογία του Δικαστηρίου του Στρασβούργου προϋποθέσεις, οι σχετικοί περιορισμοί είναι νόμιμοι.

Ε. ΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/40/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου κυρώνονται τόσο η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο, όσο και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης αυτής σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών το κείμενο των οποίων παρατίθεται αντίστοιχα στην αγγλική, γαλλική και στην ελληνική γλώσσα. Επισημαίνεται ότι σχετικά με το Πρωτόκολλο δεν παρεμβάλλονται άλλες διατάξεις στο σχέδιο νόμου, καθώς οι υποχρεώσεις που απορρέουν εξ αυτού για τυποποίηση συγκεκριμένων εγκλημάτων εμπίπτουν σε νομοτυπικές μορφές εγκλημάτων του Π.Κ. και του ν. 927/1979, που τροποποιήθηκε πρόσφατα με το ν. 4285/2014 με τον οποίο εναρμονίστηκε η εθνική μας νομοθεσία με τις προβλέψεις της Απόφασης-Πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ. Η υπαγωγή των προβλεπόμενων στο Πρόσθετο Πρωτόκολλο συμπεριφορών στο νόμο αυτό διευκολύνεται και με τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 3 και 81Α του Ποινικού Κώδικα.

Στο άρθρο δεύτερο παρατίθενται οι διατάξεις ουσιαστικού ποινικού δικαίου, οι οποίες είναι απαραίτητες για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στη Σύμβαση και την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία.

Ειδικότερα, στο άρθρο 13 του Π.Κ., με στοιχεία η' και θ', εισάγονται, δύο (2) πρόσθετοι ορισμοί, του πληροφοριακού συστήματος και των ψηφιακών δεδομένων, οι οποίοι περιέχονται στη Σύμβαση και την Οδηγία και είναι απαραίτητοι για την ερμηνεία τόσο των νέων διατάξεων που εισάγονται στον Ποινικό Κώδικα, όσο και εκείνων που τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο.

Με την προσθήκη του άρθρου 292B στον Ποινικό Κώδικα, η ελληνική νομοθεσία εναρμονίζεται με τις διατάξεις που περιέχονται στα άρθρα 5 της Σύμβασης και 4 της Οδηγίας. Με το εισαγόμενο άρθρο προσαρμόζεται η ποινική προστασία λαμβάνοντας κατ' αρχήν υπόψη την αντίστοιχη ποινική πρόβλεψη για τις επιθέσεις που εκδελώνονται κατά συστημάτων τηλεφωνικών επικοινωνιών (άρθρο 292Α Π.Κ.), στα πλαίσια όμως των ποινών που η Οδηγία προβλέπει και με γνώμονα την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας ανάλογα με το είδος και την ένταση της προσβολής που οι πράξεις αυτές επιφέρουν. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία προβλέπεται αυστηρό-

τερο πλαίσιο ποινής στις περιπτώσεις, όπου η αξιόποινη συμπεριφορά προκαλεί ζημία σε σημαντικό αριθμό πληροφοριακών συστημάτων μέσω της χρήσης εργαλείων που έχουν σχεδιαστεί κυρίως για το σκοπό αυτόν, τελείται στο πλαίσιο δράσης εγκληματικής οργάνωσης, σε αντιστοιχία με τον ορισμό αυτής στο άρθρο 187 Π.Κ., προκαλεί ιδιαίτερα μεγάλη ζημία ή πλήττει πληροφοριακά συστήματα τα οποία αποτελούν μέρος υποδομής που παρέχει ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες για την κοινωνία και το κράτος.

Με το εισαγόμενο άρθρο 292Γ του Ποινικού Κώδικα, σύμφωνα και με το άρθρο 7 της Οδηγίας, ποινικοποιούνται αυτοτελώς συμπεριφορές που κατατείνουν στην τέλεση των εγκλημάτων του άρθρου 292Β Π.Κ. και ειδικότερα παραγωγή, πώληση, διανομή, εισαγωγή, κατοχή κ.λπ. προγραμμάτων ή συσκευών σχεδιασμένων ή προσαρμοσμένων για την τέλεση των πράξεων του άρθρου αυτού.

Το άρθρο 348Α Π.Κ. (πορνογραφία ανηλίκων) έχει ήδη τροποποιηθεί από τον Έλληνα Νομοθέτη, την τελευταία φορά με το ν. 4267/2014, που εναρμόνισε την ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2011/93/ΕΕ. Με την παρούσα τροποποίηση εισάγεται στις παραγράφους 2 και 5 ο όρος του πληροφοριακού συστήματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 Π.Κ. προκειμένου να αποφευχθεί η ορολογική ανομοιογένεια στις διάφορες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Για τους ίδιους λόγους τροποποιείται και το άρθρο 348Β Π.Κ. με την εισαγωγή του όρου «πληροφοριακά συστήματα».

Τροποποιείται ακόμη το άρθρο 370Γ Π.Κ.. Με τη νέα διατύπωση της διάταξης στη δεύτερη παράγραφο τιμωρείται και η χωρίς δικαίωμα πρόσβαση στο σύνολο ή σε τμήμα ενός πληροφοριακού συστήματος, δηλαδή το αποκαλούμενο στη γλώσσα των δραστών *hacking*.

Με τη νέα διάταξη του άρθρου 370Δ Π.Κ. τιμωρείται αυτοτελώς η παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών μέσω πληροφοριακών συστημάτων και η χρήση των πληροφοριών με ποινές αντίστοιχες της παραβίασης του απορρήτου των τηλεφωνικών επικοινωνιών που προβλέπονται στη διάταξη του άρθρου 370Α Π.Κ. (κάθειρξη μέχρι δέκα ετών). Αν οι πράξεις αυτές συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους σε καιρό πολέμου τιμωρούνται κατά το άρθρο 146 Π.Κ..

Με τη νέα διάταξη του άρθρου 370Ε Π.Κ. τιμωρείται αυτοτελώς η εισαγωγή, διανομή κατοχή και διάθεση προγραμμάτων, συσκευών ή τεχνικών μέσων, με τα οποία θα ήταν δυνατή η πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα, προκειμένου να διαπραχθούν τα εγκλήματα που αναφέρονται στα άρθρα 370Α μέχρι 370Δ Π.Κ. Με το νέο άρθρο 381Α Π.Κ. εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με τα άρθρα 4 της Σύμβασης και το άρθρο 5 της Οδηγίας. Με τη νέα διάταξη αυτή καλύπτεται ένα κενό της ελληνικής νομοθεσίας και προστατεύονται πλέον αυτοτελώς τα ψηφιακά δεδομένα από πράξεις καταστροφής, διαγραφής αλλοίωσής τους κ.λπ.. Έτσι αποφεύγεται το άτοπο τα ψηφιακά δεδομένα να προστατεύονται ανακλαστικά μόνο στο βαθμό και την έκταση που πλήττεται ο υλικός τους φορέας (σκληρός δίσκος, φορητή μνήμη κ.λπ.). Στις παραγράφους 2 και 3 προβλέπονται διακεκριμένες παραλλαγές σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Οδηγίας, ενώ στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι το βα-

σικό έγκλημα της παραγράφου 1 διώκεται κατ' έγκληση.

Με το νέο άρθρο 381Β Π.Κ. η ελληνική νομοθεσία εναρμονίζεται με το άρθρο 7 της Οδηγίας, που προβλέπει την ποινική ευθύνη προσώπων για πράξεις αγοράς, πώλησης, προμήθειας, κατοχής κ.λπ. προγραμμάτων ή κωδικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την τέλεση διάφορων αξιόποινων πράξεων μεταξύ των οποίων και οι προβλεπόμενες πλέον στο άρθρο 381Α Π.Κ..

Τροποποιείται το άρθρο 386Α Π.Κ. (απάτη υπολογιστή) κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 της Σύμβασης. Σύμφωνα με τη νέα διάταξη περιλαμβάνεται πλέον ρητά στις περιπτώσεις απάτης με υπολογιστή και η χρήση (ορθών) δεδομένων που γίνεται χωρίς δικαίωμα, όπως π.χ. στην περίπτωση του δράστη που έχει αποκτήσει παράνομα το όνομα χρήστη και τον κωδικό χρήσης του δικαιούχου.

Με το άρθρο τρίτο επέρχονται τροποποιήσεις στο ν. 2225/1994 και ειδικότερα, επικαιροποιείται η παρ. 1 του άρθρου 4 του νόμου αυτού που αναφέρεται στις περιπτώσεις στις οποίες συντρέχει λόγος άρσης του απορρήτου με την προσθήκη στο σχετικό κατάλογο των άρθρων του Π.Κ. που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου, καθώς τα εγκλήματα αυτά λόγω της φύσης τους και του τρόπου τέλεσής τους είναι εξαιρετικά δυσχερές να εξιχνιασθούν χωρίς την άρση του απορρήτου της επικοινωνίας. Επίσης, λόγω της συνάφειας που εμφανίζουν με τα νεοεισαχθέντα εγκλήματα, πρέπει να προστεθούν στον κατάλογο του άρθρου 4 του ν. 2225/1994, τα αδικήματα των άρθρων 370Α ΠΚ, 292Α ΠΚ, 11 του ν. 3917/2011, 15 του ν. 3471/2006 και 10 του ν. 3115/2003.

Άλλωστε, η υφιστάμενη νομοθεσία σχετικά με τη διατήρηση δεδομένων και συγκεκριμένα οι διατάξεις των νόμων 3471/2006 και 3917/2011, που εισήχθησαν με μεταγενέστερες της παρούσας Σύμβασης, σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν συγκρούονται με το άρθρο 16 παρ. 2 (κατεπείγουσα διατήρηση αποθηκευμένων δεδομένων υπολογιστών) της παρούσας Σύμβασης, καθώς με το τελευταίο ορίζεται το ανώτατο διάστημα χορήγησης των δεδομένων, κατόπιν του αιτήματος των αρμοδίων αρχών για χορήγηση των ήδη διατηρούμενων δεδομένων.

Επίσης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 2225/1994 με την οποία τιμωρείται όποιος γνωστοποιεί σε τρίτους το γεγονός της άρσης του απορρήτου, καθώς και όποιος παραβιάζει την υποχρέωση εχεμύθειας κατά τη διαδικασία της άρσης του απορρήτου.

Με το άρθρο τέταρτο ρυθμίζεται το ζήτημα των διοικητικών κυρώσεων κατά νομικών προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 12 της Σύμβασης και το άρθρο 10 της Οδηγίας. Η υιοθέτηση του συστήματος διοικητικών κυρώσεων ακολουθεί το πρότυπο αντίστοιχων ρυθμίσεων κατά την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με άλλες οδηγίες.

Με το άρθρο πέμπτο ορίζεται, σε σχέση με τις προβλεπόμενες από τη Σύμβαση διατάξεις περί έκδοσης και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, ως αρμόδια αρχή το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ενώ με το άρθρο έκτο ορίζεται ως σημείο επαφής για την εκπλήρωση των σκοπών του άρθρου 35 της Σύμβασης («Δίκτυο 24/7») η Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας υπό την εποπτεία Εισαγγελέα Εφετών.

Στο άρθρο έβδομο διατυπώνεται από την Ελλάδα η επιφύλαξη ότι θα προβαίνει σε συγκέντρωση δεδομένων κίνησης σε πραγματικό χρόνο με τις προϋποθέσεις που επιτρέπεται, κατά το ελληνικό δίκαιο, η άρση του απορ-

ρήτου των επικοινωνιών. Στη δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου δηλώνεται από την Ελλάδα ότι θα ισχύει η αρχή του διττού αξιόποινου και για τα αιτήματα διατήρησης των δεδομένων.

ΣΤ. ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ -ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (Άρθρα Όγδοο –Εικοστό Δεύτερο)

Άρθρο Όγδοο
(Παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης)

Με το Άρθρο Όγδοο του νόμου εισάγεται ειδικός λόγος εξάλειψης του αξιοποιήσιμου και παύσης της ποινικής δίωξης για αξιόποινες πράξεις σχετικά χαμηλής απαξίας, δηλαδή πταίσματα και πλημμελήματα κατά των οποίων ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι δύο έτη ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές, που συνδέεται με την παρέλευση από την τέλεσή τους ορισμένου χρονικού διαστήματος, καθώς και με τον όρο μη τέλεσης νέων αξιόποινων πράξεων (Άρθρο Όγδοο παράγραφοι 1 και 2). Άλλωστε, η βασική ρύθμιση συμπληρώνεται από την πρόβλεψη εξαιρέσεων που αφορούν εγκλήματα που φέρονται να στρέφονται έναντι σημαντικών συμφερόντων του Δημοσίου (δημόσια περιουσία, υπηρεσία, κλπ) ή έναντι ευάλωτων φορέων ιδιαίτερα προστατευόμενων αγαθών (λ.χ. ανήλικοι, μισθωτοί εργαζόμενοι, θύματα ρατσιστικών εγκλημάτων κ.λπ.). Διατηρείται, άλλωστε, ως επαρκής αντεγκληματικός όρος πρόληψης νέων εγκλημάτων η απειλή (παρ. 2) ότι αν ο υπαίτιος αυτών υποπέσει μέσα σε διάστημα δύο ετών σε νέα από δόλο αξιόποινη πράξη για την οποία καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι μηνών θα συνεχιστεί κατ' αυτού και η παυθείσα ποινική δίωξη χωρίς να μπορεί να υπολογιστεί υπέρ του, οδηγώντας σε παραγραφή του αξιοποιήσιμου, ο χρόνος μεταξύ της παύσης της δίωξης και της αμετάκλητης καταδίκης για τη νέα πράξη. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία ως τρόπος διαχείρισης του σχετικού αριθμού υποθέσεων που εισάγονται στα ποινικά ακροατήρια και συνιστά βελτίωση ανάλογων διατάξεων που έχουν εισαχθεί στο πρόσφατο παρελθόν (βλ. άρθρο 4 του ν. 4043/2012, άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 4198/2013). Τέλος, προβλέπεται ειδικά η διατήρηση των συναφών με τις πράξεις αυτές αστικών αξιώσεων και των διοικητικών κυρώσεων.

Άρθρο Ένατο
(Παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών υπό όρο)

Με το Άρθρο Ένατο εισάγεται ρύθμιση παραγραφής ποινών μέχρι έξι μηνών που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, που εκδόθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του νόμου, εφόσον δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο (βλ. ανάλογες ρυθμίσεις νόμων 4043/2012 και 4198/2013). Η ρύθμιση αφορά χαμηλού ύψους ποινές που δεν έχουν εκτιθεί έως την έκδοσή του ή δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες επιδιώκοντας την απαλλαγή των διωκτικών αρχών από το έργο της εκτέλεσης ποινών χαμηλής απαξίας και την επικέντρωσή τους στις περιπτώσεις της βαρύτερης εγκληματικότητας. Άλλωστε, οι ευνοϊκές για τον καταδικασθέντα συνέπειες του νόμου επέρχονται υπό τον όρο ότι δεν θα τελέσει σε διάστημα δύο ετών νέα

από δόλο αξιόποινη πράξη για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας, καθώς αν πραγματοποιηθεί το τελευταίο, τότε η νέα ποινή θα εκτιθεί αθροιστικά με την προηγούμενη. Σε κάθε περίπτωση, στην παράγραφο 3 της διάταξης καθιερώνεται πρόβλεψη εξαίρεσης για τις ποινές που επιβλήθηκαν σχετικά με εγκλήματα που στρέφονταν κατά της υπηρεσίας, της δημόσιας περιουσίας κ.α..

Άρθρο Δέκατο
(Ρυθμίσεις για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών)

Με την παράγραφο 1 του Άρθρου Δέκατου επιδιώκεται η αξιοποίηση της εμπειρίας που έχει αποκομισθεί από τις εισαγωγικές εξετάσεις στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών. Τα αποτελέσματα αυτών έδειξαν ότι με το να είναι οι συντελεστές βαρύτητας ίδιοι σε όλα τα εξεταζόμενα μαθήματα δημιουργείται άνιση μεταχείριση σε βάρος των υποψηφίων που πετυχαίνουν υψηλότερη βαθμολογία στα νομικά μαθήματα, που είναι τα μόνα εξεταζόμενα στο δεύτερο τελικό στάδιο της προφορικής εξέτασης, έναντι όσων λαμβάνουν υψηλό βαθμό στα μαθήματα της γενικής παιδείας και της ξένης γλώσσας. Δεδομένου ότι κρίνεται απαραίτητη η γνώση μίας ξένης γλώσσας από τους υποψηφίους, καθώς επίσης και η σωστή χρήση της ελληνικής γλώσσας και η δυνατότητα διατύπωσης απόψεων επί θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος, διατηρείται η παρουσία τους στον κύκλο των εξεταζόμενων μαθημάτων, αλλά με χαμηλότερη βαρύτητα έναντι των νομικών, με σκοπό την αρτιότερη εκπαίδευση υποψηφίων δικαστών, που κατ' εξοχήν χειρίζονται νομικά ζητήματα υψηλής δυσκολίας. Εξάλλου, η διαφορά που τυχόν προκύπτει ως προς το προκριματικό στάδιο από την υψηλή επίδοση στα δύο αυτά μαθήματα έναντι των υπολοίπων δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί κατά την αξιολόγηση της επίδοσης του υποψηφίου στην προφορική δοκιμασία, όπου τα πρώτα δεν εξετάζονται.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω προτείνεται να οριστεί συντελεστής βαρύτητας για το μάθημα της γενικής παιδείας πέντε δέκατα (0,5), για το μάθημα της ξένης γλώσσας δύο δέκατα (0,2) και για καθένα από τα υπόλοιπα νομικά μαθήματα ένας (1).

Περαιτέρω, με την παράγραφο 2 του Άρθρου Δέκατου αναμορφώνεται ο τρόπος κατάρτισης των εκπαιδευόμενων της 22ης εκπαιδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, προκειμένου να επιταχυνθεί ο χρόνος διενέργειας των επόμενων εισαγωγικών εξετάσεων της ΕΣΔΙ χωρίς να επέρχεται υποχώρηση στην ποιότητα του προγράμματος σπουδών, αφού η διδασκαλία των αντικειμένων κατάρτισης συνδέεται καλύτερα με την αναγκαία πρακτική εξοικείωση των σπουδαστών με συναφή ζητήματα. Συνολικά η κατάρτισή τους διαρκεί από μία διάστημα που αρχίζει δέκα ημέρες από την επομένη της κύρωσης του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων και τελειώνει την 10.9.2017. Προτάσσεται η κατάρτιση επί των αντικειμένων του δεύτερου σταδίου κατάρτισης του άρθρου 20 του ν. 3689/2008 που διαρκεί έως τις 15.1.2017, οπότε και διενεργούνται οι εξετάσεις αποφοίτησης. Μετά το πέρας των τελευταίων, από την 1.2.2017 έως τις 10.9.2017, διανύεται το στάδιο της πρακτικής άσκησης στα δικαστήρια της Θεσσαλονίκης, του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και παράλληλα η διδασκαλία των αντικειμένων του πρώτου

σταδίου κατάρτισης (άρθρο 19 παρ. 2 ν. 3689/2008), για τα οποία δεν βαθμολογούνται. Η σύνταξη των πινάκων επιτυχόντων και αξιολόγησης του ήθους και της συμπεριφοράς τους πραγματοποιείται το τρίτο δεκαήμερο του Μαΐου 2017.

Άρθρο Ενδέκατο
(Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1756/1988)

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των οργάνων διεύθυνσης των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, όπου προβλέπεται εκλογή αυτών από τις οικείες ολομέλειες. Ειδικότερα, ορίζεται ότι κατά τις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των τριμελών συμβουλίων που διευθύνουν τα δικαστήρια, κάθε μέλος της Ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του μόνον σε έναν πρόεδρο και σε έως δύο μέλη, ενώ κατά τις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των διευθυνόντων των εισαγγελιών κάθε μέλος της Ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του μόνον για έναν εισαγγελέα, αντί του διπλάσιου αριθμού σταυρών προτίμησης που προέβλεπαν οι ισχύουσες μέχρι τώρα διατάξεις. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η αίσθηση ευθύνης των μελών των οικείων Ολομελειών ως προς την επιλογή των καταλληλότερων για την άσκηση καθηκόντων διεύθυνσης προσώπων και ενδυναμώνεται το κύρος του αποτελέσματος των αρχαιρεσιών. Προβλέπεται, ακόμη, η επανεκλογή για μία ακόμη θητεία των προέδρων και μελών των συμβουλίων, καθώς και των διευθυνόντων των εισαγγελιών, ώστε να καταστεί δυνατόν να αξιοποιηθεί η ήδη αποκτηθείσα εμπειρία προσώπων που κρίνονται από τις οικείες Ολομέλειες ικανά και κατάλληλα στην άσκηση των ανωτέρω καθηκόντων. Επίσης, καταργείται το αμετάθετο του αναπληρωτή του προέδρου του συμβουλίου και του αναπληρωτή του διευθύνοντα την εισαγγελία, για όσο διαρκεί η θητεία τους, καθώς και η σε περίπτωση προαγωγής τους, παραμονή στη θέση που ασκούν τα καθήκοντά τους. Στην περίπτωση αυτή ο αναπληρωτής που μετατέθηκε ή προήχθη αναπληρώνεται από τον επόμενο κατά τη σειρά ψήφων δικαστή ή εισαγγελέα και σε κάθε περίπτωση από τον αρχαιότερο δικαστή ή εισαγγελέα, για τους οποίους δεν συντρέχουν τα κωλύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 15.

Περαιτέρω, με την τροποποίηση του άρθρου 77B του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (παράγραφοι 6 και 7 του Άρθρου Ενδέκατου του νόμου) μειώνεται ο χρόνος ειδικής άσκησης των δόκιμων ειρηνοδικών σε πρωτοδικείο από 6 σε 2 μήνες (παράγραφος 6), ενώ μειώνεται από δεκαπέντε (15) σε δέκα (10) ημέρες ο χρόνος εμφάνισής τους στο ειρηνοδικείο της πόλης όπου εδρεύει το πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το ειρηνοδικείο που έχει τοποθετηθεί ο ειρηνοδίκης μετά τη συμπλήρωσης της κανονικής ή συμπληρωματικής άσκησης στο πρωτοδικείο (παράγραφος 7).

Οι ρυθμίσεις αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου να καλυφθούν έγκαιρα, πριν την έναρξη του δικαστικού έτους 2016 -2017, οι ανάγκες που υπάρχουν ως προς τις θέσεις ειρηνοδικών, από όσους θα διοριστούν και τοποθετηθούν στο εξής με στόχο την άμεση έναρξη των προσαθειών επιτάχυνσης της απονομής της δικαιοσύνης.

Άρθρο Δωδέκατο
(Σύσταση Επιτροπών για τη σύνταξη νέου ΚΟΔ/ΚΔΛ και νέου ΚΔΥ)

Με το Άρθρο Δωδέκατο συνιστώνται επιτροπές με αρμοδιότητα τη σύνταξη νέου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και νέου Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, οι οποίοι Κώδικες θα αντικαταστήσουν τους μέχρι σήμερα ισχύοντες. Οι ως άνω Κώδικες θα κυρωθούν από τη Βουλή κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παρ. 6 του Συντάγματος. Ακόμη, ρυθμίζονται συναφή με τη σύνθεση και τη λειτουργία των επιτροπών θέματα. Επίσης, παρέχεται η αναγκαία νομοθετική εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, προκειμένου να συγκροτήσει τις Επιτροπές και ρυθμίζεται ο χρόνος περάτωσης του έργου τους.

Άρθρο Δέκατο Τρίτο
(Ενίσχυση Σωφρονιστικής Διοίκησης)

Με το άρθρο 44 του ν. 4356/2015 (Α' 181) τέθηκε και ψηφίσθηκε εκ παραδρομής ως προσθήκη παράγραφος 5 στο άρθρο 13 του π.δ. 101/2014, ενώ ήδη το άρθρο αυτό είχε αναριθμηθεί σε άρθρο 16 με το άρθρο 91 παρ. 7 του ν. 4307/2014 (Α' 246). Παράλληλα προβλέπεται η λειτουργία του Αυτοτελούς Γραφείου Συντονισμού Φυλακών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε επίπεδο Διεύθυνσης λόγω των επιτελικών καθηκόντων που ασκούνται από αυτό ως κατεξοχήν επιχειρησιακό γραφείο που επικουρεί τον Γενικό Γραμματέα Αντεγκληματικής Πολιτικής στα καθήκοντά του εποπτείας των Καταστημάτων Κράτησης. Κρίνεται, επομένως, σκόπιμο με το άρθρο Δέκατο Τρίτο να αντικατασταθεί ολόκληρη η παράγραφος 1 του άρθρου 44 του ν. 4356/2015 (Α' 181), ώστε να γίνει διόρθωση του αναφερόμενου άρθρου και να προστεθεί η αναγκαία πρόβλεψη για τη λειτουργία της αυτοτελούς οργανικής μονάδας υπό τον τίτλο «Διεύθυνση Συντονισμού Φυλακών», με παράλληλη πρόβλεψη της στελέχωσής της με δύο (2) υπαλλήλους.

Άρθρο Δέκατο Τέταρτο
(Εργασιακά θέματα υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης)

Με τη ρύθμιση του Άρθρου Δέκατο Τέταρτο προτείνονται διατάξεις σχετικά με: α. την καταβολή ωρών νυχτερινής απασχόλησης εργασίμων ημερών, ημερήσιας και νυχτερινής απασχόλησης κατά τις Κυριακές και εξαιρετικές ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας και καθ' υπέρβαση της εβδομαδιαίας υποχρεωτικής εργασίας, καθώς και των ωρών απογευματινής υπερωριακής εργασίας για το προσωπικό που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και στην υπηρεσία εξωτερικής φρούρησης αυτών κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, που δεν κατέστη δυνατή λόγω μη έγκαιρης δημοσίευσης των σχετικών υπουργικών αποφάσεων, β. την καταβολή των ωρών για εργασία πέραν του πενήντηρου στο προσωπικό που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και στην υπηρεσία εξωτερικής φρούρησης αυτών κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, που δεν κατέστη δυνατή λόγω μη έγκαιρης έκδοσης της σχε-

τικής υπουργικής απόφασης και γ. την καταβολή της οφειλομένης αποζημίωσης για παρασχεθείσα, κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015 υπερωριακή εργασία των υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης κατά τις εξαιρεσιμες ημέρες και νυκτερινές ώρες, καθώς και για απασχόληση πέραν του πενθημέρου, λόγω μη έγκαιρης έκδοσης των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής.

Άρθρο Δέκατο Πέμπτο
(Παράταση ρυθμίσεων του ν. 4322/2015)

Με το άρθρο Δέκατο Πέμπτο παρατείνεται η εφαρμογή των ρυθμίσεων που εισήχθησαν με το ν. 4322/2015 (Α΄ 42). Ειδικότερα, μέσω αυτής επιδιώκεται η διατήρηση στα σωφρονιστικά καταστήματα συνθηκών διαβίωσης που δεν οδηγούν, με τη μορφή του υπέρμετρου συνωστισμού, σε παραβίαση των διεθνών κανόνων προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εξασφαλίζουν τους αναγκαίους όρους για την ορθή διοίκηση του οικείου συστήματος. Παράλληλα, λαμβάνεται μέριμνα για την ειδικοπροληπτική επίδραση της διάταξης στη συμπεριφορά των απολυομένων αφού προβλέπεται η έκτιση του υπολοίπου της ποινής σε περίπτωση τέλεσης εκ δόλου αδικήματος εντός πέντε ετών από την απόλυση.

Άρθρο Δέκατο Έκτο
(Εξουσιοδοτική διάταξη σχετικά με το Αναμορφωτικό Μέτρο της Παροχής Κοινωνικού Εργασίας)

Η εφαρμογή της κοινωνικού εργασίας, σε αντίθεση με τις ιδρυματικές κυρώσεις και τις δυσμενείς τους προεκτάσεις, συνδέεται, ως γνωστόν, με πολλαπλά θετικά αποτελέσματα στους ανήλικους δράστες εγκλημάτων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η διάρρηξη του κύκλου της υποτροπής. Το ρυθμιστικό πλαίσιο της εφαρμογής του, ωστόσο, είναι ελλιπές, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην πράξη. Η προσθήκη της εν λόγω εξουσιοδοτικής διάταξης είναι απαραίτητη, προκειμένου να εκδοθούν οι αναγκαίες υπουργικές αποφάσεις για τη διευκόλυνση και την ενίσχυση της εφαρμογής του αναμορφωτικού αυτού μέτρου.

Άρθρο Δέκατο Εβδομο
(Θέματα εξωτερικής φρουράς Καταστημάτων Κράτησης)

Με την παρούσα διάταξη της παραγράφου 1 του Άρθρου Δέκατου Εβδομου επιδιώκεται η ενίσχυση της ασφάλειας των Καταστημάτων Κράτησης, μέσω της στελέχωσης των εξωτερικών θυρωρείων με ένοπλο προσωπικό. Ειδικότερα, η ενίσχυση της ασφάλειας των εξωτερικών θυρών των καταστημάτων κράτησης θα συμβάλει στην επαύξηση τόσο της φύλαξης του εποπτευόμενου χώρου όσο και του ελέγχου των εισερχομένων στα καταστήματα προσώπων και πραγμάτων. Η εφαρμογή της διάταξης αυτής θα γίνει σταδιακά ανάλογα με τις δυνατότητες που υπάρχουν σε κάθε κατάσταση κράτησης έτσι ώστε να αξιοποιείται στο μεγαλύτερο δυνατό το υπάρχον προσωπικό χωρίς να διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης.

Η διάταξη της παραγράφου 2 του Άρθρου Δέκατου Εβδομου στοχεύει στην καλύτερη αξιοποίηση του ανθρωπίνου δυναμικού που απασχολείται στα καταστήματα

κράτησης και επιδιώκει την κάλυψη επειγουσών αναγκών σε επιστημονικό προσωπικό που είναι αναγκαίο για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στα καταστήματα, χωρίς υποχώρηση στο επίπεδο ασφάλειας το παρεχόμενο από τις υπηρεσίες εξωτερικής φρούρησης.

Άρθρο Δέκατο Όγδοο
(Ρυθμίσεις για τρίτεκνους)

Με την παρούσα διάταξη επιτυγχάνεται, ιδίως με την παράγραφο 5, η ουσιαστική στήριξη των τρίτεκνων οικογενειών σε θέματα προσλήψεων. Η ανάγκη αυτή εμφανίζεται ενόψει και του μεγάλου δημογραφικού ζητήματος που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Παράλληλα, πραγματοποιείται η ενιαιοποίηση των διατάξεων του ν. 4368/2016 και του ν. 2643/1998, που ρυθμίζουν το καθεστώς προσλήψεων, για μέλη πολυτέκνων και τρίτεκνων οικογενειών.

Άρθρο Δέκατο Ένατο
(Εξουσιοδοτική διάταξη για την προστασία μαρτύρων)

Στη ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 3 του ν. 2928/2001 (Α΄ 141) σχετικά με την προστασία μαρτύρων ορισμένες συνεχόμενες με αυτή διαδικασίες υλοποίησης μέτρων προστασίας απαιτούν τη συμπερίληψη στην οικεία κοινή υπουργική απόφαση διατάξεων αρμοδιότητας των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (όπως ιδίως χρήση εικονικών στοιχείων για την έκδοση ταυτότητας ή άλλων δημόσιων εγγράφων με δυνατότητα οριστικής μεταβολής τους, μετεγκατάσταση στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, καθώς και μετάθεση ή μετάταξη ή απόσπαση για αόριστο χρονικό διάστημα, με δυνατότητα ανάκλησής της, των δημοσίων υπαλλήλων κ.λπ.). Παρόλα αυτά, τέτοια αναφορά έλειπε, με συνέπεια την αδυναμία επαρκούς καθορισμού του αρμόδιου φορέα και της διαδικασίας υλοποίησης των μέτρων προστασίας του ως άνω νόμου.

Άρθρο Εικοστό
(Συμπλήρωση παραγράφου στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016)

Με την παρούσα ρύθμιση συμπληρώνεται το άρθρο 192 του ν. 4389/2016. Οι εμπειρογνώμονες ή τα μέλη Συμβουλίου Εμπειρογνομόνων ή άλλων γνωμοδοτικών οργάνων της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (στο εξής: Εταιρεία) και των άμεσων θυγατρικών της, ως γνωμοδοτικά όργανα, δρουν με σκοπό την παροχή τεχνογνωσίας στα αποφασιστικά όργανα. Μέσω αυτής της δράσης τους στηρίζεται με αξιόπιστο τρόπο η διαχειριστική και λειτουργική επάρκεια των εν λόγω εταιρειών. Ως εκ τούτου, η αναγκαία διατύπωση της επιστημονικής γνώμης των ανωτέρω συγκροτεί τον πυρήνα των καθηκόντων τους και ασκείται ελεύθερα, υποκειμένη στους περιορισμούς που απορρέουν από τις προβλεπόμενες στο νόμο διαδικασίες ή τα οριζόμενα στους εσωτερικούς κανονισμούς και τα καταστατικά των εταιρειών.

Σχετική πρόνοια έχει ήδη ληφθεί, όπως ειδικότερα αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 189 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), όπου και ορίζεται ότι η λειτουργία της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της θα ρυθμιστεί με Εσωτε-

ρικό Κανονισμό. Σε αυτόν, θα γίνεται χρήση διεθνώς αναγνωρισμένων πρακτικών και κατευθυντηρίων γραμμών του ΟΟΣΑ και θα ρυθμίζονται οι τυχόν ειδικότερες υποχρεώσεις των εμπειρογνομόνων και άλλων συμβούλων που προσλαμβάνονται ή απασχολούνται σχετικά. Επίσης, θα καθορίζεται η πολιτική επενδύσεων, διαχείρισης κινδύνων κλπ προς τις οποίες συνάπτονται οι παρεχόμενες γνωμοδοτήσεις. Άλλωστε, με βάση την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου η Γενική Συνέλευση, μετά από πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου, δύναται να εκδίδει ειδικές αποφάσεις με τις οποίες θα ρυθμίζονται ένα ή περισσότερα σχετικά θέματα, όπως λ.χ. μπορεί να είναι και ο τρόπος δράσης όσων παρέχουν γνωμοδότηση σε αποφασιστικά όργανα. Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι με τον Εσωτερικό Κανονισμό μπορεί να ορίζονται και τεχνικά ή λεπτομερειακά ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της. Τέλος, ανάλογα ζητήματα ρυθμίζονται ήδη από τα καταστατικά των εταιρειών.

Οι εμπειρογνώμονες, συνεπώς, που γνωμοδότησαν, τηρώντας τα οριζόμενα στα ανωτέρω εσωτερικά κείμενα, δε δύναται να θεωρηθεί ότι άσκησαν πλημμελώς τα καθήκοντά τους και ως εκ τούτου καμία ποινική ή αστική ευθύνη δεν δύναται να θεμελιωθεί εναντίον τους. Τεκμαίρεται δε, ότι κατά τη γνωμοδότηση τηρήθηκαν τα οριζόμενα στα εσωτερικά κείμενα και τις διατάξεις του νόμου, όταν η σχετική διαδικασία κρίνεται θετικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο Εικοστό Πρώτο
(Μεταβατικές διατάξεις):

Με τη μεταβατική διάταξη του Εικοστού Πρώτου άρθρου προβλέπεται ο τρόπος τοποθέτησης του Προϊσταμένου Διεύθυνσης της αυτοτελούς οργανικής μονάδας υπό τον τίτλο «Διεύθυνση Συντονισμού Φυλακών», όπως προβλέπεται στο άρθρο Δέκατο Τρίτο του παρόντος, μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ν. 4369/2016 περί επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων.

Άρθρο Εικοστό Δεύτερο

Ορίζεται το χρονικό σημείο έναρξης ισχύος του νόμου, καθώς και της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου που κυρώνονται.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Π. Κουρουμπλής

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Κοτζιάς

ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Γ. Κατρούγκαλος

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Χρ. Βερναρδάκης

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Χρ. Σπίρτζης

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Ν. Τόσκας

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Χουλιαράκης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της, σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών - Μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης – πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ρυθμίσεις σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ,
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΦΟΒΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ,
ΠΟΥ ΔΙΑΠΡΑΤΤΟΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ**

Άρθρο Πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο που υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 23 Νοεμβρίου 2001 και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο αυτής αναφορικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης που διαπράττονται μέσω συστημάτων υπολογιστών που υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 28 Ιανουαρίου 2003, το κείμενο των οποίων σε πρωτότυπο στην αγγλική και γαλλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/40/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟΥ 2005/222/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο Δεύτερο

Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα (Άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 παράγραφοι 2, 3 και 4 της Οδηγίας)

1. Στο άρθρο 13 του Ποινικού Κώδικα προστίθενται περιπτώσεις η' και θ' ως εξής:

«η) Πληροφοριακό σύστημα είναι συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετικών μεταξύ τους συσκευών, εκ των οποίων μία ή περισσότερες εκτελούν, σύμφωνα με ένα πρόγραμμα, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, καθώς και τα ψηφιακά δεδομένα που αποθηκεύονται, αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, ανακτώνται ή διαβιβάζονται από την εν λόγω συσκευή ή την ομάδα συσκευών με σκοπό τη λειτουργία, τη χρήση, την προστασία και τη συντήρηση των συσκευών αυτών.

θ) Ψηφιακά δεδομένα είναι η παρουσίαση γεγονότων, πληροφοριών ή εννοιών σε μορφή κατάλληλη προς επεξεργασία από πληροφοριακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος που παρέχει τη δυνατότητα στο πληροφοριακό σύστημα να εκτελέσει μια λειτουργία.»

2. Μετά το άρθρο 292Α του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 292Β ως εξής:

« Άρθρο 292Β

Παρακώλυση λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα παρεμποδίζει σοβαρά ή διακόπτει τη λειτουργία συστήματος πληροφοριών με την εισαγωγή, διαβίβαση, διαγραφή, καταστροφή, αλλοίωση ηλεκτρονικών δεδομένων ή με αποκλεισμό της πρόσβασης στα δεδομένα αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών.

2. Η πράξη της πρώτης παραγράφου τιμωρείται: α) με φυλάκιση από ένα (1) έως τρία (3) έτη, αν τελέστηκε με τη χρήση εργαλείου που έχει σχεδιαστεί κατά κύριο λόγο για πραγματοποίηση επιθέσεων που επηρεάζουν μεγάλο αριθμό συστημάτων πληροφοριών ή επιθέσεων που προκαλούν σοβαρές ζημιές και ιδίως επιθέσεων που προκαλούν μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων, β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν προκάλεσε σοβαρές ζημιές και ιδίως μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων και γ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν τελέστηκε κατά συστημάτων πληροφοριών που αποτελούν μέρος υποδομής για την προμήθεια του πληθυσμού με ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες. Ως ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες νοούνται ιδίως η εθνική άμυνα, η υγεία, οι συγκοινωνίες, οι

μεταφορές και η ενέργεια.

3. Αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων τελέστηκαν στο πλαίσιο δομημένης και με διαρκή δράση ομάδας τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσότερων εγκλημάτων του παρόντος άρθρου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

4. Για την ποινική δίωξη της πράξης της παραγράφου 1 απαιτείται εγκλημαση.»

3. Μετά το άρθρο 292Β του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 292Γ ως εξής:

« Άρθρο 292Γ

Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη των εγκλημάτων του άρθρου 292Β παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης των εγκλημάτων του άρθρου 292Β, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος.»

4. Οι παράγραφοι 2 και 5 του άρθρου 348Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

« 2. Όποιος με πρόθεση παράγει, προσφέρει, πωλεί ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει, διανέμει, διαβιβάζει, αγοράζει, προμηθεύεται ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως τριακοσίων χιλιάδων ευρώ.

5. Όποιος εν γνώσει αποκτά πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.»

5. Το άρθρο 348Β του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 348Β

Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους

Όποιος με πρόθεση, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, προτείνει σε ανήλικο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, να συναντήσει τον ίδιο ή τρίτο, με σκοπό τη διάπραξη σε βάρος του ανηλικού των αδικημάτων των άρθρων 339 παράγραφοι 1 και 2 ή 348Α, όταν η πρόταση αυτή ακολουθείται από περαιτέρω πράξεις που οδηγούν σε μία τέτοια συνάντηση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως διακοσίων χιλιάδων ευρώ.»

6. Το άρθρο 370Γ του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 370Γ

Παράνομη πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αντιγράφει ή χρησιμοποιεί προγράμματα υπολογιστών, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μήνες και με χρηματική ποινή διακοσίων ενενήντα (290) ευρώ έως πέντε χιλιάδων εννιακοσίων (5.900) ευρώ.

2. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση στο σύνολο ή τμήμα πληροφοριακού συστήματος ή σε στοιχεία που μεταδίδονται με συστήματα τηλεπικοινωνιών, παραβιάζοντας απαγορεύσεις ή μέτρα ασφαλείας που έχει λάβει ο νόμιμος κάτοχός του, τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η πράξη αναφέρεται στις διεθνείς σχέσεις ή την ασφάλεια του κράτους, τιμωρείται κατά το άρθρο 148.

3. Αν ο δράστης είναι στην υπηρεσία του νόμιμου κατόχου του πληροφοριακού συστήματος ή των στοιχείων, η πράξη της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται μόνο αν απαγορεύεται ρητά από εσωτερικό κανονισμό ή από έγγραφη απόφαση του κατόχου ή αρμόδιου υπαλλήλου του.

4. Οι πράξεις των παραγράφων 1 έως 3 διώκονται ύστερα από έγκληση.»

7. Μετά το άρθρο 370Γ του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 370Δ ως εξής:

«Άρθρο 370Δ

1. Όποιος, αθέμιτα, με τη χρήση τεχνικών μέσων, παρακολουθεί ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσιες διαβιβάσεις δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές από, προς ή εντός πληροφοριακού συστήματος ή παρεμβαίνει σε αυτές με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί το περιεχόμενό τους, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.

2. Με την ποινή της παραγράφου 1 τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

3. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 2 συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του Κράτους σε καιρό πολέμου τιμωρούνται κατά το άρθρο 146.»

8. Μετά το άρθρο 370Δ του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 370Ε ως εξής:

«Άρθρο 370Ε

Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 370Β, 370Γ παράγραφοι 2 και 3 και 370Δ παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 370Β, 370Γ και 370Δ, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος.»

9. Μετά το άρθρο 381 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 381Α ως εξής:

«Άρθρο 381Α

Φθορα ηλεκτρονικών δεδομένων

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα διαγράφει, καταστρέφει, αλλοιώνει ή αποκρύπτει ηλεκτρονικά δεδομένα ενός συστήματος πληροφοριών, καθιστά ανέφικτη τη χρήση τους ή με οποιονδήποτε τρόπο αποκλείει την πρόσβαση στα δεδομένα αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις, το δικαστήριο

μπορεί, εκτιμώντας τις περιστάσεις τέλεσης, να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

2. Η πράξη της πρώτης παραγράφου τιμωρείται: α) με φυλάκιση από ένα (1) έως τρία (3) ετη, αν τελέστηκε με τη χρήση εργαλείου που έχει σχεδιαστεί κατά κύριο λόγο για πραγματοποίηση επιθέσεων που επηρεάζουν μεγάλο αριθμό συστημάτων πληροφοριών ή επιθέσεων που προκαλούν σοβαρές ζημιές και ιδίως επιθέσεων που προκαλούν μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων, β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν προκάλεσε σοβαρές ζημιές και ιδίως μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων και γ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν τελέστηκε κατά συστημάτων πληροφοριών που αποτελούν μέρος υποδομής για την προμήθεια του πληθυσμού με ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες. Ως ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες νοούνται ιδίως η εθνική άμυνα, η υγεία, οι συγκοινωνίες, οι μεταφορές και η ενέργεια.

3. Αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων τελέστηκαν στο πλαίσιο δομημένης και με διαρκή δράση ομάδας τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσότερων εγκλημάτων του παρόντος άρθρου, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

4. Για την ποινική δίωξη της πράξης της παραγράφου 1 απαιτείται έγκληση.»

10. Μετά το άρθρο 381Α του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 381Β ως εξής:

«Άρθρο 381Β

Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών, τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη κάποιου από τα εγκλήματα του άρθρου 381Α παράγραφοι 1, 2 και 3 παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης κάποιου από τα εγκλήματα του άρθρου 381Α, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος.»

11. Το άρθρο 386Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 386Α

Απάτη με υπολογιστή

Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα της διαδικασίας επεξεργασίας ψηφιακών δεδομένων είτε με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή είτε με χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών στοιχείων είτε με τη χωρίς δικαίωμα χρήση δεδομένων είτε με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα, τιμωρείται με τις ποινές του προηγούμενου άρθρου. Περιουσιακή βλάβη υφίσταται και αν τα πρόσωπα που την υπέστησαν είναι άδηλα. Για την εκτίμηση του ύψους της ζημίας είναι

αδιάφορο αν οι παθόντες είναι ένα ή περισσότερα άτομα.»

Άρθρο Τρίτο
Τροποποιήσεις του ν. 2225/1994

1. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από:

α) τα άρθρα 134, 135 παράγραφοι 1, 2, 135Α, 137Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146, 148 παρ. 2, 150, 151, 157 παρ. 1, 159, 159Α, 168 παρ. 1, 187 παράγραφοι 1, 2, 187Α παράγραφοι 1 και 4, 207, 208 παρ. 1, 235 παρ. 2, 236 παρ. 2, 237 παράγραφοι 2 και 3β', 264 περιπτώσεις β' και γ', 270, 272, 275 περίπτωση β', 291 παρ. 1 περιπτώσεις β' και γ', 292Α παρ. 4 εδάφιο β' και παρ. 5, 299, 322, 323Α παράγραφοι 1, 2, 4, 5 και 6, 324 παράγραφοι 2 και 3, 336 σε βάρος ανηλίκου, 338 παρ. 1 σε βάρος ανηλίκου, 339 παράγραφοι 1 περιπτώσεις α' και β', 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α παρ. 4, 348Γ παρ. 1 περιπτώσεις α' και β', 349 παρ. 1 και 2, 351 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5, 351Α παράγραφοι 1 περιπτώσεις α' και β' και 3, 370Α, 370Δ, 374, 380, 385 παρ. 1 περιπτώσεις α' και β' του Ποινικού Κώδικα.

β) τα άρθρα 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 46, 47, 59, 140 και 144 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα,

γ) το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

δ) τα άρθρα 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013,

ε) το άρθρο 157 παρ. 1γ του ν. 2960/2001,

στ) το άρθρο 3 περίπτωση ιε' του ν. 3691/2008, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998,

ζ) το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2803/2000,

η) το άρθρο 45 παρ. 1 περιπτώσεις α', β' και γ' του ν. 3691/2008,

θ) το άρθρο 28 του ν. 1650/1986.

Επίσης, επιτρέπεται η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των προπαρασκευαστικών πράξεων για το έγκλημα της παραχάραξης νομίσματος κατά το άρθρο 211 του Ποινικού Κώδικα, καθώς επίσης και για τα εγκλήματα των παραγράφων 1, 2, 3, 4 εδάφιο α' και 6 του άρθρου 292Α, του άρθρου 292Β, του άρθρου 292Γ, των παραγράφων 1 περίπτωση γ' και 4 του άρθρου 339, της παρ. 3 του άρθρου 342, του άρθρου 348, των παραγράφων 1, 2 και 5 του άρθρου 348Α, του άρθρου 348Β, της παρ. 1 περιπτώσεις γ' και δ' του άρθρου 348Γ και της παρ. 1 περίπτωση γ' του άρθρου 351Α, των άρθρων 370Γ και 370Ε, του άρθρου 381Α, του άρθρου 381Β και του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα.

Επιπλέον, η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των εγκλημάτων που προβλέπονται από το άρθρο 11 του ν. 3917/2011, το άρθρο 15 του ν. 3471/2006 και το άρθρο 10 του ν. 3115/2003.»

2. Στο τέλος της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται αν ανακοινώνει σε τρίτους ή γνωστοποιεί οπωσδήποτε το γεγονός της άρσης του απορρήτου, καθώς και αν παραβιάσει την υποχρέωση εχεμύθειας του κατά τη διαδικασία άρσης του απορρήτου που προβλέπεται από το άρθρο 8 του π.δ. 47/2005 (Α' 64).»

Άρθρο Τέταρτο
Ευθύνη νομικών προσώπων
(Άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας)

1. Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 292Β, 370Γ, 370Δ, 370Ε, 381Α και 386Α του Ποινικού Κώδικα τελέστηκε, προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων και έχει εξουσία εκπροσώπησής τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο ή στην ένωση προσώπων με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατά περίπτωση, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση για συμμόρφωση μέσα στα χρονικά όρια τασσόμενης προθεσμίας με προειδοποίηση επιβολής προστίμου σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης,

β) διοικητικό πρόστιμο από 20.000 έως 1.000.000 ευρώ,

γ) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας τους για χρονικό διάστημα από ένα (1) μήνα έως δύο (2) έτη ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας για το ίδιο χρονικό διάστημα,

δ) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα για το ίδιο διάστημα.

Σε περίπτωση υποτροπής οι κυρώσεις των περιπτώσεων γ' και δ' μπορεί να έχουν οριστικό χαρακτήρα και εφόσον πρόκειται περί σωματείων ή ενώσεων προσώπων, η υποτροπή μπορεί να έχει ως συνέπεια τη διάλυσή τους, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κατέστησε δυνατή την τέλεση από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην ίδια ως άνω παράγραφο, μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση για συμμόρφωση μέσα στα χρονικά όρια τασσόμενης προθεσμίας με προειδοποίηση επιβολής προστίμου σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης,

β) διοικητικό πρόστιμο από 10.000 έως 1.000.000 ευρώ,

γ) οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις γ' και δ' της προηγούμενης παραγράφου κυρώσεις για χρονικό διάστημα από δέκα (10) ημέρες έως έξι (6) μήνες.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων και η τυχόν υποτροπή τους.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερόμενων σε αυτές φυσικών προσώπων. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομι-

κού προσώπου ή της ένωσης προσώπων προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης για κάποια από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 αξιόποινες πράξεις που τελέστηκε από πρόσωπο αναφερόμενο στις παραγράφους 1 και 2 και προκειμένου να εφαρμοστεί η προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποστέλλουν σε αυτόν αντίγραφο της δικογραφίας.

5. Σε περίπτωση αμετάκλητης απαλλαγής του παραπεφθέντος οι κατά τα ανωτέρω αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων ανακαλούνται.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται στο Κράτος, στους φορείς δημόσιας εξουσίας και στους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου, χωρίς αυτό να επηρεάζει την εφαρμογή των ισχυουσών κάθε φορά διατάξεων περί αστικής, πειθαρχικής ή ποινικής ευθύνης.

Άρθρο Πέμπτο

Δήλωση κατ' άρθρο 27 της Σύμβασης

Η Ελληνική Δημοκρατία ορίζει ως αρμόδια αρχή σύμφωνα με τα εδάφια α' της παραγράφου 2 του άρθρου 27 της Σύμβασης το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο Έκτο

Δήλωση κατ' άρθρο 35 της Σύμβασης και 13 παράγραφος 1 της Οδηγίας

Η Ελληνική Δημοκρατία ορίζει ως σημείο επαφής για την εκπλήρωση των σκοπών του άρθρου 35 της Σύμβασης «Δίκτυο 24/7» και του άρθρου 13 παράγραφος 1 της Οδηγίας τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας υπό την εποπτεία Εισαγγελέα Εφετών.

Άρθρο Έβδομο

Δήλωση κατ' άρθρο 42 της Σύμβασης

Η Ελληνική Δημοκρατία διατυπώνει, κατά το άρθρο 42 της Σύμβασης, τις ακόλουθες επιφυλάξεις:

1. Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 20 της Σύμβασης λαμβάνονται μόνο σε εγκλήματα στα οποία εφαρμόζονται τα μέτρα του άρθρου 21 της Σύμβασης.

2. Η Ελληνική Δημοκρατία διατηρεί το δικαίωμα άρνησης ικανοποίησης αιτήματος δικαστικής συνδρομής, δυνάμει του άρθρου 29 της Σύμβασης, σε περιπτώσεις έλλειψης του όρου του διττού αξιόποινου.

Άρθρο Όγδοο

Παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης

1. Εξαλείφεται το αξιόποينو και παύει η δίωξη των ακόλουθων αξιόποινων πράξεων, που έχουν τελεσθεί μέ-

χρι και τις 31.3.2016: α) των πταισμάτων και β) των πλημμελημάτων, κατά των οποίων ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές.

2. Εάν, στην περίπτωση των πλημμελημάτων της παραγράφου 1, ο υπαίτιος υποπέσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του νόμου σε νέα από δόλο αξιόποινη πράξη κακουργήματος ή πλημμελήματος και καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών, συνεχίζεται η κατ' αυτού παυθείσα ποινική δίωξη και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής του αξιόποινου της πρώτης πράξης ο διανυθείς χρόνος από την παύση της δίωξης μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.

3. Οι δικογραφίες που αφορούν τις παραπάνω αξιόποινες πράξεις, τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγορού. Για την τύχη των πειστηρίων αποφαίνονται με αιτιολογημένη διάταξη, επί πλημμελημάτων ο αρμόδιος εισαγγελέας και επί πταισμάτων ο αρμόδιος πταισματοδίκης.

4. Οι αστικές αξιώσεις που απορρέουν από τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, δεν θίγονται με οποιονδήποτε τρόπο. Η παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της δίωξης δεν κωλύει την επιβολή των κατά νόμο προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

5. Η κατά τα ανωτέρω παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της ποινικής δίωξης, δεν ισχύει για τα εγκλήματα:

α) ως προς τον ποινικό κώδικα, των άρθρων 81Α, 142, 149, 154, 155, 157 παρ. 3 εδάφιο β', 158 παράγραφοι 1 και 2, 162, 163, 164 παρ. 1, 165 παράγραφοι 1 και 2, 166, 173 παρ. 1, 175, 177, 178, 181, 182, 192, 193 παρ. 1, 200, 201, 215, 218 παρ. 3, 220, 221 παράγραφοι 1 και 2, 222, 228 παρ. 1, 230, 234, 241, 251 παράγραφοι 1 και 2, 255, 259, 261, 286 παρ. 2, 334 παρ. 1, 337, 345 παρ. 1 περιπτώσεις β' και γ', 346 παρ. 1, 352Β, 358, 359, 360 παρ. 3, 362 για τις περιπτώσεις που τελείται δια του τύπου, 375 παρ. 1 εδάφιο α', 377 για τις περιπτώσεις αγοράς εμπορευμάτων με πίστωση, 389 παρ. 1, 397 παράγραφοι 1 και 2, 398 (απλή χρεοκοπία), 399 παράγραφοι 1 και 2, 403 παράγραφοι 1 και 2, 406,

β) του άρθρου 2 παρ. 11 περίπτωση β' του ν. 2168/1993,

γ) του άρθρου 28 παρ. 1 του ν. 1650/1986,

δ) του άρθρου πέμπτου του ν. 2803/2000,

ε) του άρθρου 45 παρ. 1 περιπτώσεις δ' και θ' εδάφιο α' του ν. 3691/2008,

στ) του άρθρου 6 παρ. 6 του ν. 3213/2003,

ζ) του άρθρου μόνου παρ. 1 του ν. 690/1945,

η) του άρθρου 28 του ν. 3996/2011,

θ) του άρθρου 29 του ν. 703/1977 και του άρθρου 44 του ν. 3959/2011,

ι) του άρθρου 6 του ν. 456/1976,

ια) του άρθρου 41ΣΤ του ν. 2725/1999,

ιβ) του άρθρου 59 εδάφιο α' του ν. 3028/2002,

ιγ) του άρθρου 13 του ν. 3402/2005,

ιδ) του άρθρου 9 παράγραφοι 1 και 3 του ν. 3500/2006, ιε) του άρθρου 31 παράγραφοι 4 και 6 του ν. 3904/2010,

ιστ) του άρθρου τρίτου του ν. 1788/1988.

Άρθρο Ένατο **Παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών υπό όρο**

1. Ποινές διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον οι αποφάσεις δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, υπό τον όρο ότι ο καταδικασθείς δεν θα τελήσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του νόμου αυτού νέα από δόλο αξιόποινη πράξη, για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών. Σε περίπτωση νέας καταδίκης ο καταδικασθείς εκτίει αθροιστικά, μετά την έκτιση της νέας ποινής και τη μη εκτιθείσα, και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής της μη εκτιθείσας ποινής, ο διανυθείς χρόνος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.

2. Οι μη εκτελεσθείσες κατά την παράγραφο 1 αποφάσεις τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγορού. Η παραγραφή των ποινών δεν κωλύει την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

3. Εξαιρούνται των άνω ρυθμίσεων αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις των άρθρων 81Α, 235, 236, 237, 242, 256, 258, 259 και 390 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο Δέκατο **Ρυθμίσεις για την Εθνική Σχολή** **Δικαστικών Λειτουργιών**

1. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3689/2008 τροποποιείται ως εξής:

«Θεωρούνται επιτυχόντες στο προκριματικό στάδιο όσοι υποψήφιοι έλαβαν μέσο όρο βαθμολογίας στις γραπτές δοκιμασίες οκτώ και σε καμία κάτω από έξι. Ο τελικός βαθμός κάθε υποψηφίου στο προκριματικό στάδιο, ο οποίος αποτελεί το βαθμό του υποψηφίου στην προκριματική δοκιμασία, εξευρίσκεται με το συνυπολογισμό των βαθμών που έλαβε στις πέντε γραπτές δοκιμασίες του σταδίου αυτού για όλες τις κατευθύνσεις, με συντελεστή βαρύτητας για κάθε κατεύθυνση: α) για το γραπτό δοκίμιο του θέματος γενικής παιδείας πέντε δέκατα (0,5), β) για το γραπτό δοκίμιο της ξένης γλώσσας δύο δέκατα (0,2) και γ) για το καθένα από τα υπόλοιπα τρία γραπτά δοκίμια των νομικών μαθημάτων ένα (1). Κάθε βαθμός πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας και το άθροισμα των βαθμών που προκύπτει διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας. Το ηλίκο που προκύπτει αποτελεί τον τελικό βαθμό του υποψηφίου, στην προκριματική δοκιμασία.»

2. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 17 παρ. 1, 19 παρ. 1, 20 παρ. 1, 22 παρ. 1, 23 παρ. 2, 25 παρ. 2 και 27 παρ. 1 του ν. 3689/2008 (Α' 164), η κατάρτιση των σπουδαστών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, οι οποίοι προέρχονται από το διαγωνισμό του έτους 2016 που έχει προκηρυχθεί με την 4636/29.1.2016 (Γ' 56) κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού - Οικονομικών (22η εκπαιδευτική σειρά), αρχίζει δέκα (10) ημέρες από την επομένη της κύρωσης του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων από την

επιτροπή του διαγωνισμού και περατώνεται την 10η Σεπτεμβρίου 2017. Για τους εκπαιδευόμενους της 22ης εκπαιδευτικής σειράς η κατάρτιση αρχίζει με τα αντικείμενα του, κατά το άρθρο 20 του ν. 3689/2008 όπως ισχύει, δεύτερου σταδίου το οποίο διαρκεί έως την 15η Ιανουαρίου 2017. Κατά το στάδιο αυτό οι εκπαιδευόμενοι πραγματοποιούν μέρος της κατάρτισής τους στα δικαστικά καταστήματα, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από πέντε (5) ημέρες κάθε μήνα. Η επίβλεψη της κατάρτισης στα δικαστικά καταστήματα ανατίθεται σε προέδρους πρωτοδικών που υπηρετούν στα οικεία πρωτοδικεία της Θεσσαλονίκης και οι οποίοι επιλέγονται από το Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, μετά από εισήγηση του οικείου Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης και γνώμη των Διοικήσεων των εν λόγω πρωτοδικείων, έχουν δε την ευθύνη της άσκησης των εκπαιδευόμενων και κατά το στάδιο της πρακτικής άσκησης στα δικαστήρια που ακολουθεί, όπως περιγράφεται στο άρθρο 25 του ν. 3689/2008. Οι πρόεδροι πρωτοδικών μεριμνούν για την παρακολούθηση διασκέψεων από τους εκπαιδευόμενους, αναθέτουν σε αυτούς δικογραφίες και συνεργάζονται για την επεξεργασία τους, καθώς και για τη σύνταξη σχεδίων αποφάσεων. Με το πέρας του σταδίου αυτού, οι πρόεδροι πρωτοδικών υποβάλλουν στη Διεύθυνση της Σχολής έκθεση σχετική με τη δραστηριότητα και την απόδοση των εκπαιδευόμενων, η οποία τίθεται υπόψη των διδασκόντων προκειμένου να συνεκτιμηθεί κατά τη βαθμολόγηση των μαθημάτων.

Στο στάδιο αυτό, ο γενικός βαθμός προόδου αποτελείται από τον μέσο όρο των επιμέρους βαθμών προόδου όλων των διδασκόντων που παρέδωσαν βαθμολογία. Οι εξετάσεις αποφοίτησης των εκπαιδευόμενων, που προβλέπονται στο άρθρο 22 του ν. 3689/2008 όπως ισχύει, διενεργούνται κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιανουαρίου 2017. Ο συντελεστής βαρύτητας του μέσου όρου των βαθμών προόδου του δεύτερου σταδίου και των εξετάσεων αποφοίτησης για τον καθορισμό της σειράς επιτυχίας στους πίνακες επιτυχόντων είναι ένα και πέντε δέκατα (1,5).

Μετά το πέρας των εξετάσεων αποφοίτησης ακολουθεί το στάδιο της πρακτικής άσκησης στα δικαστήρια της Θεσσαλονίκης για όλους τους εκπαιδευόμενους, πλην των εκπαιδευόμενων που επελέγησαν για το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι οποίοι πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση στα εν λόγω ανώτατα δικαστήρια. Κατά το στάδιο αυτό οι εκπαιδευόμενοι, πέραν της πρακτικής άσκησης στα δικαστήρια, διδάσκονται τα αντικείμενα του πρώτου σταδίου κατάρτισης, όπως περιγράφονται στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 3689/2008 όπως ισχύει, χωρίς να βαθμολογούνται γι' αυτά, σύμφωνα με πρόγραμμα που καταρτίζει το οικείο Συμβούλιο Σπουδών και εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών. Το στάδιο αυτό διαρκεί από 1 Φεβρουαρίου έως 10 Σεπτεμβρίου 2017 και παρατείνεται μέχρι τη δημοσίευση του διατάγματος διορισμού τους σε θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργιών. Το τρίτο δεκαήμερο του Μαΐου 2017 συντάσσονται από τη γραμματεία της Σχολής οι οικείοι πίνακες επιτυχόντων και γίνεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Σπουδών η αξιολόγηση του ήθους και της συμπεριφοράς των επιτυχόντων εκπαιδευόμενων. Κατά τα λοιπά οι εκπαιδευόμενοι διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3689/2008.

Άρθρο Ενδέκατο
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1756/1988 (Α΄ 35)

1. Το έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν.1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε μέλος της Ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο πρόεδρο και σε έως δύο από τα μέλη με σταυρό προτίμησης που τίθεται στο ψηφοδέλτιο δίπλα από το όνομα του υποψηφίου.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν.1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η θητεία του συμβουλίου είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει την 30ή Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως προέδρου ή τακτικού μέλους συμβουλίου στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας επιτρέπεται μία φορά μόνο. Ο πρόεδρος δεν επιτρέπεται να μετατεθεί για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παραμένει στη θέση του και ασκεί τα καθήκοντά του έως τη λήξη της θητείας του. Τα τακτικά μέλη του συμβουλίου δεν επιτρέπεται να μετατεθούν, εκτός εάν προαχθούν, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά των ψήφων που έλαβαν. Ο πρόεδρος και τα τακτικά μέλη του συμβουλίου εκπίπτουν από τη θέση τους, εάν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν οι ανωτέρω αδυνατούν προσωρινά να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές τους και οι τελευταίοι από τους επόμενους κατά σειρά ψήφων δικαστές και σε κάθε περίπτωση από τους αρχαιότερους δικαστές που υπηρετούν στο οικείο εφετείο, πρωτοδικείο ή ειρηνοδικείο, για τους οποίους δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παραγράφου 6. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή καθ' οιονδήποτε τρόπον εξόδου από την υπηρεσία: α) του προέδρου και των τακτικών μελών του συμβουλίου, διενεργείται αναπληρωματική εκλογή, για την οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παραγράφου 4, και β) των αναπληρωματικών μελών του συμβουλίου, τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά ψήφων δικαστές. Η θητεία των ανωτέρω λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών.»

3. Η περίπτωση δ΄ της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν.1756/1988 καταργείται.

4. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν.1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ονόματα των εκλογίμων αναγράφονται κατ' αλφαβητική σειρά σε ένα ψηφοδέλτιο και κάθε μέλος της Ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο με σταυρό προτίμησης που τίθεται στο ψηφοδέλτιο δίπλα από το όνομα του υποψηφίου.»

5. Η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η θητεία των ανωτέρω είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει την 30ή Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως διευθύνοντος στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας επιτρέπεται μία φορά μόνο. Οι εισαγγελείς που διευθύνουν τις παραπάνω εισαγγελίες δεν επιτρέπεται να μετατεθούν για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παραμένουν στη θέση τους και ασκούν τα καθήκοντά τους έως τη λήξη της θητείας τους. Οι ανωτέρω εισαγγελείς εκπίπτουν από τη θέση τους, εάν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν αδυνατούν προσωρινά να ασκήσουν τα καθήκοντα τους,

αναπληρώνονται από τον αναπληρωτή τους και ο τελευταίος από τον επόμενο κατά σειρά ψήφων εισαγγελέα και σε κάθε περίπτωση από τον αρχαιότερο εισαγγελέα που υπηρετεί στην οικεία εισαγγελία, για τον οποίο δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παραγράφου 6 του άρθρου 15. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή καθ' οιονδήποτε τρόπον εξόδου από την υπηρεσία του διευθύνοντος διενεργείται αναπληρωματική εκλογή, στην οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Η θητεία του εκλεγόμενου με αναπληρωματική εκλογή διαρκεί έως το χρόνο λήξης της θητείας του θανόντος, του παραιτούμενου ή του καθ' οιονδήποτε τρόπον εξελθόντος από την υπηρεσία.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου 77 Β του ν. 1756/1988, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι δόκιμοι ειρηνοδίκες από του διορισμού τους υποβάλλονται σε δίμηνη ειδική άσκηση στο πρωτοδικείο της τοποθετησεώς τους και διατελούν υπό την άμεση ευθύνη και εποπτεία του προέδρου πρωτοδικών, χρησιμοποιούμενοι διαδοχικώς σε όλα τα τμήματα και σε όλες τις αρμοδιότητες του πρωτοδικείου, ως αναπληρωτές πρωτοδικών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αναπλήρωσης πρωτοδικών με ειρηνοδίκες. Χρησιμοποιούνται επίσης ως β΄ ανακριτικοί υπάλληλοι για έναν τουλάχιστο μήνα, με την υποχρέωση να παρακολουθούν και τη λειτουργία εν γένει της γραμματείας του πρωτοδικείου και των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων που βρίσκονται στην έδρα του.»

7. Το εδάφιο β΄ της παρ. 4 του άρθρου 77Β ν. 1756/1988, «Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά τη συμπλήρωση της κανονικής ή συμπληρωματικής άσκησης στο πρωτοδικείο, οι δόκιμοι ειρηνοδίκες υποχρεούνται να εμφανισθούν μέσα σε δέκα (10) ημέρες στο ειρηνοδικείο της πόλης όπου εδρεύει το πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το ειρηνοδικείο στο οποίο έχουν τοποθετηθεί.»

Άρθρο Δωδέκατο

Σύσταση Επιτροπών για τη σύνταξη νέου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και νέου Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συνιστώνται νομοπαρασκευαστικές επιτροπές για τη σύνταξη των ακόλουθων σχεδίων νόμων:

α) Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών.

β) Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων.

2. Ως μέλη των κατά την προηγούμενη παράγραφο επιτροπών, ο αριθμός των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί τα δεκαεπτά (17), ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, μέλη ΔΕΠ Νομικών Σχολών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας και δικηγόροι. Στην επιτροπή για τον Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών ορίζονται και εκπρόσωποι ενώσεων δικαστικών λειτουργιών και δικαστικών υπαλλήλων. Στην επιτροπή για τον Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων ορίζονται και εκπρόσωποι ενώσεων δικαστικών υπαλλήλων. Για τον ορισμό των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών

γών τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 41 της παρ. 2 του ν. 1756/1988 (Α' 35), όπως ισχύει. Καθίστονται γραμματέα στις ως άνω επιτροπές ανατίθενται με την ίδια απόφαση είτε σε υπάλληλο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είτε στο προσωπικό που υπηρετεί στα πολιτικά γραφεία του ίδιου Υπουργείου.

3. Οι επιτροπές οφείλουν να περατώσουν το έργο τους μέσα στην προθεσμία που καθορίζει η υπουργική απόφαση για τη συγκρότησή τους. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί.

4. Οι κώδικες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κυρώνονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παρ. 6 του Συντάγματος.

5. Στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των επιτροπών δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

Άρθρο Δέκατο Τρίτο Ενίσχυση Σωφρονιστικής Διοίκησης

Η παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4356/2015 (Α' 181) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μετά την παρ. 4 του άρθρου 16 του π.δ.101/2014 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Το Γενικό Γραμματέα Αντεγκληματικής Πολιτικής στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως προς τα Καταστήματα Κράτησης επικουρεί αυτοτελής οργανική μονάδα, επιπέδου Διεύθυνσης, υπό τον τίτλο «Διεύθυνση Συντονισμού Φυλακών», με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Παροχή εμπειριστατωνμένων εισηγήσεων και διαμόρφωση προτάσεων, ιδίως για ζητήματα ασφάλειας και για την επιχειρησιακή ετοιμότητα των Καταστημάτων Κράτησης. β) Διασφάλιση συνθηκών οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των Καταστημάτων Κράτησης και λοιπών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για την επίτευξη της μέγιστης επιχειρησιακής τους επάρκειας. γ) Ανάλυση πρωτοβουλιών για την επίλυση προβλημάτων λειτουργίας και τη διαχείριση κρίσεων. Στην ως άνω Αυτοτελή Διεύθυνση προϊστάται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων με εμπειρία στα ανωτέρω θέματα που, κατά προτίμηση, ασκεί ή έχει ασκήσει καθήκοντα Διευθυντή σε Κατάστημα Κράτησης ή στην Κεντρική Υπηρεσία («Συντονιστής Φυλακών»). Στην οργανική μονάδα τοποθετούνται ή αποσπώνται έως δύο (2) υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού της Κεντρικής Υπηρεσίας ή κλάδου ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ Καταστήματος Κράτησης με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

Άρθρο Δέκατο Τέταρτο Εργασιακά θέματα υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης

1. α) Ο αριθμός των ωρών νυχτερινής απασχόλησης εργασιμων ημερών, ημερήσιας και νυχτερινής απασχόλησης κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας και καθ' υπέρβαση της εβδομαδιαίας υποχρεωτικής εργασίας για το προσωπικό που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και της υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από

1.1.2016 έως 11.1.2016, μπορεί να καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, β) ο αριθμός των ωρών απογευματινής υπερωριακής εργασίας στο προσωπικό που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και στην Υπηρεσία Εξωτερικής Φρούρησης αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, μπορεί να καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Ο αριθμός των ωρών για εργασία πέραν του πενθημέρου του προσωπικού φρούρησης που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, μπορεί να καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Η οφειλόμενη αποζημίωση για υπερωριακή εργασία κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες και νυχτερινές ώρες, καθώς και για απασχόληση πέραν του πενθημέρου υπαλλήλων καταστημάτων κράτησης, η οποία παρασχέθηκε κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015, μπορεί να καταβληθεί κατά το οικονομικό έτος 2016, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης.

4. Οι δαπάνες που προκαλούνται από τις παραγράφους 1, 2 και 3, θα καλυφθούν από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του τρέχοντος έτους.

Άρθρο Δέκατο Πέμπτο Παράταση ρυθμίσεων του ν. 4322/2015

1. Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4322/2015 (Α' 42) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στους καταδικούς που αποκτούν τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και σε χρονικό διάστημα έως τις 27 Απριλίου 2017.»

2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 4322/2015 (Α' 42) αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Κρατούμενοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος εκτίουν ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη απολύονται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής, εφόσον έχουν εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο τα δύο πέμπτα της ποινής. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η παρούσα διάταξη ισχύει και για τους κρατούμενους που θα αποκτήσουν τις ανωτέρω προϋποθέσεις σε χρονικό διάστημα έως τις 27 Απριλίου 2017.

4. Κρατούμενοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος εκτίουν ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη απολύονται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής, υπό τον όρο της ανάκλησης χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα αν έχουν συμπληρώσει το ένα τρίτο έκτισης της ποινής που τους επιβλή-

θηκε. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η παρούσα διάταξη ισχύει και για τους κρατούμενους που θα αποκτήσουν τις ανωτέρω προϋποθέσεις σε χρονικό διάστημα μέχρι τις 27 Απριλίου 2017.»

Άρθρο Δέκατο Έκτο
Εξουσιοδοτική διάταξη σχετικά με το Αναμορφωτικό Μέτρο της Παροχής Κοινωφελούς Εργασίας

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή κοινή απόφαση του ως άνω Υπουργού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν την υλοποίηση του αναμορφωτικού μέτρου της παροχής κοινωφελούς εργασίας, το οποίο προβλέπεται στην περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 122 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο Δέκατο Έβδομο
Θέματα εξωτερικής φρουράς Καταστημάτων Κράτησης

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 2721/1999 (Α' 122) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πέρα των ανωτέρω, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μπορεί στην υπηρεσία αυτή να ανατίθενται καθήκοντα στα εξωτερικά θυρωρεία των Καταστημάτων Κράτησης. Τα ειδικότερα καθήκοντα που θα εκτελούνται, καθώς και ο χώρος ευθύνης που ανατίθεται ορίζονται με την ίδια απόφαση.»

2. Στο τέλος της παρ. 10 του άρθρου 49 του ν. 2721/1999 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση και εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες, δύνανται υπάλληλοι του κλάδου ΔΕ του παραπάνω προσωπικού να μετατάσσονται, μετά από αίτημά τους, σε κενές οργανικές θέσεις των κλάδων ΠΕ Εγκληματολόγων, ΠΕ Ψυχολόγων, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΠΕ Γεωπονίας, ΠΕ Φαρμακοποιών, ΠΕ Ιατρών, ΠΕ Οδοντιάτρων, ΤΕ Υγείας Πρόνοιας (ειδικότητα Κοινωνικής Εργασίας και Νοσηλευτικής), ΤΕ Τεχνολογίας – Γεωπονίας, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ύστερα από γνωμοδότηση του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου.»

Άρθρο Δέκατο Όγδοο
Ρυθμίσεις για τρίτεκνους

1. Η περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998 (Α' 220) καταργείται.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Α) Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, ελληνικές ή ξένες, που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, καθώς και οι θυγατρικές τους εταιρείες, εφόσον απασχολούν προσωπικό πάνω από πενήντα (50) άτομα, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν Προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου, σε ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) επί του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης. Εξαιρούνται από την υπο-

χρέωση αυτή οι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις. Το ποσοστό αυτό οκτώ τοις εκατό (8%) κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1 με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: α) Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα των περιπτώσεων α' παρ. 1 του άρθρου 1. β) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1. γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 1. δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1. ε) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 1. Από τον αριθμό των προσώπων που προκύπτει ότι υποχρεούται να προσλάβει η επιχείρηση ή εκμετάλλευση με βάση τα ανωτέρω επιμέρους ποσοστά, αφαιρούνται κατά κατηγορία προστασίας τα πρόσωπα που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο και έχουν προσληφθεί οικειοθελώς από την επιχείρηση ή εκμετάλλευση. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του εδαφίου αυτού.

Β) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 8, με την εξαίρεση όσων εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), το οποίο κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1 με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: α) Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. β) Ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%), που μοιράζεται σε ίσα μέρη στα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. ε) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2643/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των δύο βαθμών υποχρεούνται να διορίζουν ή να προσλαμβάνουν πρόσωπα προστατευόμενα από το άρθρο 1, χωρίς διαγωνισμό ή επιλογή, σε εγκατερισμένες θέσεις που αντιστοιχούν στο πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα. Προς τούτο ο οικείος φορέας πριν αποστείλει στον Α.Σ.Ε.Π. το αίτημά του για προκήρυξη θέσεων ή πριν εκδώσει την προκήρυξη, αν την εκδίδει ο ίδιος, αποστέλλει το σύνολο των θέσεων που θα προκηρυχθούν κατά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα και κατά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλλη-

λεγγύης, προκειμένου να εκδοθεί η υπουργική απόφαση της παρούσας παραγράφου, η οποία εφ' εξής περιορίζεται σε απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Τυχόν κλάσμα που προκύπτει κατά τον υπολογισμό του αριθμού των θέσεων, εάν ισούται ή υπερβαίνει τη μισή μονάδα, υπολογίζεται ως ακέραιη μονάδα. Ο αριθμός των θέσεων που αντιστοιχεί στο παραπάνω ποσοστό κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1, με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας:

- α. αναλογία 3/8 στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,
- β. αναλογία 2/8, σε εκείνα τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 που είναι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) ζώντα τέκνα και άνω, ένα από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και επιζών ή άγαμος γονέας τριών ανηλίκων τέκνων,
- γ. αναλογία 1/8 στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,
- δ. αναλογία 1/8 στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,
- ε. αναλογία 1/8 στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

Στο παραπάνω ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), προστίθεται ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα, στο οποίο (2%) υπάγονται αποκλειστικά τα υπόλοιπα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο αριθμός των θέσεων των προστατευόμενων που έχει προκύψει κατά τα ανωτέρω, κατανέμεται κατά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα, φορέα, κατηγορία προστασίας, κλάδο και ειδικότητα. Με βάση την ίδια υπουργική απόφαση οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. προβαίνουν στις ειδικές προκηρύξεις.»

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στην διάταξη της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998 (Α' 220) για θέματα που αφορούν τους γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τέκνα, νοείται εφεξής η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998, όπως διαμορφώνεται με το παρόν.

5. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στην διάταξη της υποπερίπτωσης στ' της περίπτωσης Β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220) για θέματα που αφορούν τους γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τέκνα, νοείται εφεξής η υποπερίπτωση β' της περίπτωσης Β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220), όπως διαμορφώνεται με το παρόν.

6. α. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν ο υποψήφιος είναι τέκνο τρίτεκνης οικογένειας διακόσιες (200) μονάδες».

β. Μετά το κριτήριο 2 της περίπτωσης Α' της παρ. 11 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, προστίθεται κριτήριο 2Α ως εξής:

«2Α. Αριθμός τέκνων τρίτεκνης οικογένειας

α) Σαράντα (40) μονάδες για κάθε τέκνο τρίτεκνου υποψηφίου,

β) σαράντα (40) μονάδες για κάθε μέλος προκειμένου

για υποψήφιος που έχουν την ιδιότητα του τέκνου τρίτεκνης οικογένειας.

Τις ανωτέρω μονάδες δύναται να λάβει μόνο ένα μέλος της ίδιας οικογένειας κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος στον ίδιο φορέα.»

Άρθρο Δέκατο Ένατο **Εξουσιοδοτική διάταξη για την προστασία μαρτύρων**

Η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 2928/2001 (Α' 141) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Προστασίας του Πολίτη, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, καθορίζεται ο φορέας και η διαδικασία υλοποίησης των μέτρων προστασίας που περιλαμβάνονται στην προηγούμενη παράγραφο.»

Άρθρο Εικοστό **Συμπλήρωση παραγράφου στο άρθρο 192** **του ν. 4389/2016**

Η παρ. 8 του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αναριθμείται σε 9 και προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Οι εμπειρογνώμονες, τα μέλη Συμβουλίων Εμπειρογνομητών ή τα μέλη άλλων γνωμοδοτικών οργάνων της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της δεν υπέχουν αστική ή ποινική ευθύνη για γνωμοδοτήσεις τους, εφόσον οι τελευταίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες ή τα οριζόμενα στους εσωτερικούς κανονισμούς και τα καταστατικά τους, γεγονός που τεκμαίρεται αν έχει ακολουθηθεί θετικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

Άρθρο Εικοστό Πρώτο **Μεταβατικές διατάξεις**

Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένου στην αυτοτελή οργανική μονάδα του Άρθρου Δέκατου Τρίτου του παρόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4369/2016, ως Προϊστάμενος Διεύθυνσης δύναται να τοποθετείται ή να αποσπάται προσωρινά υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων με εμπειρία στα θέματα αρμοδιότητας της ως άνω μονάδας και προϋπηρεσία τουλάχιστον δύο (2) ετών σε θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης σε Κατάστημα Κράτησης ή στην Κεντρική Υπηρεσία, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η ως άνω τοποθέτηση λήγει αυτοδικαίως με τη θέση σε λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 1 του ν. 4369/2016 και τη σύσταση του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Διοικήσεων του άρθρου 10 του ν. 4369/2016, οπότε και θα προκηρυχθεί αμέσως εκ νέου η θέση, και την επιλογή νέου Προϊσταμένου.

**ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Αριθμ.228/6/2016

**Άρθρο Εικοστό Δεύτερο
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του, και της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου που κυρώνονται στο Μέρος Πρώτο από την πλήρωση των προϋποθέσεων των άρθρων 36 παρ. 4 και 11 παρ. 2 αυτών αντίστοιχα.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Π. Κουρουμπλής

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Κοτζιάς

ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Γ. Κατρούγκαλος

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Χρ. Βερναρδάκης

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Χουλιαράκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Γ. Σταθάκης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ν. Παρασκευόπουλος

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Χρ. Σπίρτζης

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Ν. Τόσκας

ΕΚΘΕΣΗ

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)**

Επί σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της, σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών - Μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης - πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ρυθμίσεις σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου: α) κυρώνεται η ανωτέρω Σύμβαση και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο αυτής, β) προσαρμόζεται η εθνική νομοθεσία στις νέες ρυθμίσεις των κυρούμενων Πράξεων και της μνημονευόμενης Οδηγίας, η οποία μεταφέρεται στο ελληνικό δίκαιο και γ) ρυθμίζονται θέματα σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ειδικότερα:

Ι. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Με το άρθρο πρώτο, κυρώνονται και έχουν την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο αυτής, που υπεγράφησαν στη Βουδαπέστη στις 23.11.2001 και στο Στρασβούργο στις 28.1.2003, αντίστοιχα. Με τις εν λόγω Πράξεις, μεταξύ άλλων, καθορίζονται:

α. τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο για την ποινικοποίηση πράξεων που εμπίπτουν στην έννοια του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, καθώς και πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης που διαπράττονται μέσω συστημάτων υπολογιστών (ουσιαστικό ποινικό δίκαιο),

β. οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες που πρέπει να θεσπισθούν για τους σκοπούς των ποινικών ερευνών / διώξεων των προαναφερόμενων πράξεων (δικονομικές διατάξεις),

γ. το πλαίσιο για τη διεθνή συνεργασία και την αμοιβαία συνδρομή των Μερών στα θέματα της Σύμβασης,

δ. οι υποχρεώσεις των Μερών, ως προς τον ορισμό αρμόδιου σημείου επαφής, διαθεσιμότητας 24 ώρες και 7 ημερες την εβδομάδα (Δίκτυο 24/7), καθώς και την ύπαρξη εκπαιδευμένου και καταρτισμένου προσωπικού για τη λειτουργία του δικτύου κ.λπ..

II. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2013/40/ΕΕ, εισάγονται νέες ρυθμίσεις που αφορούν στη σωφρονιστική και αντεγκληματική πολιτική και ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του επισπεύδοντος Υπουργείου. Ειδικότερα:

1. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., π.δ. 283/1985) και προσαρμόζονται προς τις ρυθμίσεις των κυρούμενων Πράξεων και της μνημονευόμενης Οδηγίας, όσον αφορά στις προαναφερόμενες εγκληματικές πράξεις, για τις οποίες θεσπίζονται ποινές κάθειρξης, φυλάκισης και χρηματικές ποινές, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. *(άρθρο δεύτερο)*

2 Ρυθμίζονται ειδικά θέματα άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών για τη διακρίβωση των εγκλημάτων της κυρούμενης Σύμβασης και θεσπίζονται διοικητικές κυρώσεις (διοικητικό πρόστιμο, ανάκληση αδειών, αποκλεισμός από παροχές, δημόσιες συμβάσεις κ.λπ.), σε βάρος νομικών προσώπων για συγκεκριμένες εγκληματικές πράξεις που τελούνται προς όφελος ή για λογαριασμό αυτών από φυσικό πρόσωπο που έχει την εξουσία εκπροσώπησης, ελέγχου αυτών κ.λπ.

(άρθρα τρίτο και τέταρτο)

2.α. Ορίζονται το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της Σύμβασης, και η Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας, ως σημείο επαφής, αρμόδιο για τη λειτουργία του Δικτύου 24/7.

β. Ρυθμίζονται ειδικά θέματα εφαρμογής της Σύμβασης από πλευράς της Ελληνικής Δημοκρατίας

(άρθρα πέμπτο, έκτο και έβδομο)

4.Εξαλείφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων που έχουν τελεσθεί μέχρι και τις 31.3.2016, πλην των ρητά οριζόμενων εξαιρέσεων. Ομοίως, ποινές διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών που έχουν επιβληθεί με δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί έως τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, πλην των ρητών εξαιρέσεων.

(άρθρα όγδοο και ένατο)

5. Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και συγκεκριμένα επανακαθορίζεται ο τρόπος αξιολόγησης των υποψηφίων για εισαγωγή στη Σχολή, καθώς και ο χρόνος κατάρτισης και η διαδικασία αξιολόγησης των σπουδαστών συγκεκριμένης εκπαιδευτικής σειράς.

(άρθρο δέκατο)

6.α. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα αναφορικά με τη διεύθυνση των δικαστηρίων και εισαγγελιών.

β. Μειώνεται ο χρόνος ειδικής άσκησης των δόκιμων ειρηνοδικών από έξι (6) σε δύο (2) μήνες.

(άρθρο ενδέκατο)

7. Συνιστώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, νομοπαρασκευαστικές επιτροπές για τη σύνταξη Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων. Στον πρόεδρο, τα μέλη και τους γραμματείς των εν λόγω επιτροπών δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

(άρθρο δωδέκατο)

8. Ρυθμίζονται θέματα Σωφρονιστικής Διοίκησης και εργασιακά θέματα υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης. Συγκεκριμένα:

α. Ορίζεται ότι το αυτοτελές Γραφείο Συντονισμού Φυλακών που συνεπικουρεί στο έργο του το Γενικό Γραμματέα Αντεγκληματικής Πολιτικής, λειτουργεί εφεξής σε επίπεδο Διεύθυνσης.

β. Επιτρέπεται να καθορισθεί με υπουργική απόφαση, για το διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, ο αριθμός των ωρών απασχόλησης του προσωπικού των Καταστημάτων Κράτησης και της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης αυτών (ΥΕΦΚΑΚ) και συγκεκριμένα: αα) ο αριθμός των ωρών νυχτερινής απασχόλησης εργασιμών ημερών, ημερήσιας και νυχτερινής απασχόλησης κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας και καθ' υπέρβαση της εβδομαδιαίας υποχρεωτικής εργασίας, ββ) ο αριθμός των ωρών απογευματινής υπερωριακής εργασίας, κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα, γγ) ο αριθμός των ωρών για εργασία πέραν του πενήτηρου.

Επιτρέπεται, επίσης, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, η καταβολή κατά το οικονομικό έτος 2016, της οφειλόμενης αποζημίωσης για υπερωριακή εργασία κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες και νυχτερινές ώρες, καθώς και για απασχόληση πέραν του πενήτηρου υπαλλήλων καταστημάτων κράτησης, η οποία παρασχέθηκε κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015.

Οι προαναφερόμενες δαπάνες καλύπτονται από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τρέχοντος οικονομικού έτους.

(άρθρα δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο)

9.α. Ορίζεται ότι οι διατάξεις του ν. 4322/2015, αναφορικά με την υπό όρο απόλυση κρατούμενων, εφαρμόζονται και σε όσους καταδικάσθηκαν/κρατούμενους αποκτούν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις μέχρι 27.4.2017.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με υπουργική απόφαση, ειδικότερων θεμάτων αναφορικά με την υλοποίηση του αναμορφωτικού μέτρου της παροχής κοινωφελούς εργασίας.

(άρθρα δέκατο πέμπτο και δέκατο έκτο)

10. Τροποποιούνται-συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 2721/1999 σχετικά με την Υπηρεσία Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ειδικότερα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης, με υπουργική απόφαση, στην ανωτέρω Υπηρεσία, καθηκόντων ασφάλειας στα εξωτερικά θυρωρεία των Καταστημάτων Κράτησης.

β. Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα μετάταξης, με υπουργική απόφαση, κατ' εξαίρεση και υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, υπαλλήλων του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης, σε κενές οργανικές θέσεις των κλάδων ΠΕ Εγκληματολόγων, ΠΕ Ψυχολόγων, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΠΕ Γεωπονίας, ΠΕ Φαρμακοποιών, ΠΕ Ιατρών, ΠΕ Οδοντιάτρων, ΤΕ Υγείας Πρόνοιας και ΤΕ Τεχνολογίας-Γεωπονίας.

(άρθρο δέκατο έβδομο)

11.α. Κατανέμονται εκ νέου τα ποσοστά των προστατευόμενων κατηγοριών προσώπων (μέλη τρίτεκνων οικογενειών), για τα οποία υπάρχει η υποχρέωση πρόσληψης από τους οριζόμενους φορείς [επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, που λειτουργούν στην Ελλάδα, δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) κ.λπ.], στο

πλαίσιο της προστασίας που παρέχουν οι διατάξεις του ν. 2643/1998.

β. Εντάσσονται, στις ρυθμίσεις των άρθρων 18 και 21 του ν. 2190/1994 για την πρόσληψη στο δημόσιο τομέα βάσει μοριοδότησης και οι υποψήφιοι-μέλη τρίτεκνων οικογενειών. (άρθρο δέκατο όγδοο)

12. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 192 του ν. 43 89/2016 και ορίζεται ότι, οι εμπειρογνώμονες, τα μέλη Συμβουλίων Εμπειρογνώμωνων ή τα μέλη άλλων γνωμοδοτικών οργάνων της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. και των άμεσων θυγατρικών της, δεν υπέχουν αστική ή ποινική ευθύνη για γνωμοδοτήσεις τους, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

(άρθρο εικοστό)

13. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις σχετικά με την επιλογή και τοποθέτηση Προϊσταμένου στην αυτοτελή Διεύθυνση Συντονισμού Φυλακών.

(άρθρο εικοστό πρώτο)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του επισπεύδοντος Υπουργείου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι.Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1.Ετήσια δαπάνη ύψους 5,5 χιλ. ευρώ περίπου, από την καταβολή επιδόματος θέσης ευθύνης στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Συντονισμού Φυλακών.

(άρθρο δέκατο τρίτο)

2. Εφάπαξ δαπάνη, από την καταβολή στο προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης και της ΥΕΦΚΑΚ, των μνημονευόμενων μισθολογικών παροχών (αποζημίωση υπερωριακής εργασίας, εργασία κατά τις εξαιρετικές και νυκτερινές ημέρες, εργασία πέραν του πενθημέρου), για το διάστημα από 1/1/2016 έως 11/1/2016, καθώς και για τα έτη 2013, 2014 και 2015. Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και από πραγματικά περιστατικά και εκτιμάται στο ποσό των 188 χιλ. ευρώ περίπου συνολικά.

(άρθρο δέκατο τέταρτο)

3. Ενδεχόμενη πρόσθετη δαπάνη, από την εν γένει υλοποίηση των υποχρεώσεων της χώρας μας βάσει της κυρούμενης Σύμβασης, όπως η λειτουργία Δικτύου 24/7 από εκπαιδευμένο και καταρτισμένο προσωπικό, η διεθνής συνεργασία και η αμοιβαία συνδρομή επί των θεμάτων της Σύμβασης κ.λπ..

(άρθρα 23, 25 και 35 της Σύμβασης και άρθρο έκτο του νομοσχεδίου)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη δυνατότητα μετάταξης υπαλλήλων του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης, σε κενές οργανικές θέσεις των οριζόμενων κατηγοριών και ειδικοτήτων και την ως εκ τούτου καταβολή πρόσθετων αποδοχών λόγω διαφοράς μισθοδοσίας στην ανώτερη κατηγορία. (άρθρο δέκατο έβδομο). Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από την έκδοση υπουργικής απόφασης και από πραγματικά γεγονότα (αριθμό ενδιαφερομένων κ.λπ.), κατά την πρώτη εφαρμογή της ρύθμισης, σύμφωνα με στοιχεία του επισπεύδοντος Υπουργείου, εκτιμάται στο ποσό των 41,7 χιλ. ευρώ περίπου, ετησίως.

5 .Εξοικονόμηση δαπάνης από την: α) την εξάλειψη του αξιοποιούν και την παύση ποινικών διώξεων, καθώς και τη εκτέλεση ποινών κατ' εφαρμογή των άρθρων όγδοο και ένατο,

β) εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4322/2015, για την υπό όρο απόλυση κρατούμενων, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τέταρτο.

Το ύψος της εν λόγω εξοικονόμησης δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός υπαγομένων στις ρυθμίσεις κ.λπ.).

ΙΙ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΑΙ.Κ. και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977, καθώς και επί των προϋπολογισμών των φορέων του άρθρου 20 του ν. 4058/2012 (Μετοχικό Ταμείο Στρατού και Ταμείο Αρωγής Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων)

Ενδεχόμενη δαπάνη ή ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, κατά περίπτωση από την επιβολή ποινών (στερητικών της ελευθερίας / χρηματικές ή μετατροπή σε χρηματικές), για τις εγκληματικές πράξεις της Σύμβασης και του υπό ψήφιση νόμου. Το εν λόγω αποτέλεσμα εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός και είδος ποινών κ.λπ.). (άρθρο δεύτερο)

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2016

Η Γενική Διευθύντρια

Σταυρούλα Μηλιάκου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της, σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών - Μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης - πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ρυθμίσεις σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1.Ετήσια δαπάνη ύψους 5,5 χιλ. ευρώ περίπου, από την καταβολή επιδόματος θέσης ευθύνης στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Συντονισμού Φυλακών.

(άρθρο δέκατο τρίτο)

2. Εφάπαξ δαπάνη, από την καταβολή στο προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης και της ΥΕΦΚΑΚ, των μνημονευόμενων μισθολογικών παροχών (αποζημίωση υπερωριακής εργασίας, εργασία κατά τις εξαιρετικές και νυκτερινές ημέρες, εργασία πέραν του πενθημέρου), για το διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, καθώς και για

τα έτη 2013, 2014 και 2015. Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης και από πραγματικά περιστατικά και εκτιμάται στο ποσό των 188 χιλ. ευρώ περίπου συνολικά.

(άρθρο δέκατο τέταρτο)

3. Ενδεχόμενη πρόσθετη δαπάνη, από την εν γένει υλοποίηση των υποχρεώσεων της χώρας μας βάσει της κυρούμενης Σύμβασης, όπως η λειτουργία Δικτύου 24/7 από εκπαιδευμένο και καταρτισμένο προσωπικό, η διεθνής συνεργασία και η αμοιβαία συνδρομή επί των θεμάτων της Σύμβασης κ.λπ..

(άρθρα 23, 25 και 35 της Σύμβασης και άρθρο έκτο του νομοσχεδίου)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη δυνατότητα μετάταξης υπαλλήλων του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης, σε κενές οργανικές θέσεις των οριζόμενων κατηγοριών και ειδικοτήτων και την ως εκ τούτου καταβολή πρόσθετων αποδοχών λόγω διαφοράς μισθοδοσίας στην ανώτερη κατηγορία. *(άρθρο δέκατο έβδομο)* Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από την έκδοση υπουργικής απόφασης και από πραγματικά γεγονότα (αριθμό ενδιαφερομένων κ.λπ.), κατά την πρώτη εφαρμογή της ρύθμισης, σύμφωνα με στοιχεία του επισπεύδοντος Υπουργείου, εκτιμάται στο ποσό των 41,7 χιλ. ευρώ περίπου, ετησίως.

5. Ενδεχόμενη δαπάνη, από την επιβολή ποινών, για τις εγκληματικές πράξεις της Σύμβασης και του υπό ψήφιση νόμου, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός και είδος ποινών κ.λπ.).

(άρθρο δεύτερο)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

Ν. Παρασκευόπουλος